

JAARVERSLAG

2022

Woord van
de voorzitter

It's always darkest before the dawn...

De titel van dit voorwoord lijkt misschien wat somber, zeker voor een nieuwe voorzitter. Niets is minder waar! Ik wil een constructieve en positieve boodschap uitdragen, zonder evenwel voorbij te gaan aan de moeilijke omstandigheden die 2022 kenmerkten.

2022 was, zacht uitgedrukt, een uitdagend jaar met een oorlog in Europa, een alomtegenwoordige energiecrisis en een historisch hoge inflatie. Ook de pensioenfondssector deelde in de klappen met een gemiddeld negatief rendement ([zie hoofdstuk 4](#)).

Pensioenfondsen zijn evenwel solide en bieden op lange termijn een goede bescherming van de koopkracht tegen inflatie, al zullen bijkomende inspanningen vereist zijn om de buffers terug op peil te brengen. Voor een aantal fondsen zullen herstelmaatregelen nodig zijn.

Dit toont opnieuw het belang aan van risicobeheer, een thema waar IBP's een actief beleid rond voeren. Het is ook een prioriteit van EIOPA ([zie hoofdstuk 5](#)), dat de voorbereidingen aanvat voor de IORP II-review.

Verder winnen ESG-aspecten aan belang en dringt een verdere alignering met de Europese initiatieven zich op, gezien de relatief beperkte omvang van de Belgische sector. Het is belangrijk het (prudentieel) kader, zowel op Belgisch als op Europees niveau, werkbaar te houden voor de (kleinere) Belgische pensioenfondsen.

Het wettelijk pensioen staat onder druk. Door de demografische evolutie dragen steeds minder actieven bij voor steeds meer gepensioneerden. Minder mensen moeten dus de stijgende pensioenfactuur bekostigen. Aanvullende pensioenen zijn daarom meer dan ooit een essentieel onderdeel van de pensioenoplossing. PensioPlus wil er actief toe bijdragen dat elke toekomstige gepensioneerde van een onbezorgde oude dag kan genieten, door in te zetten op een brede en diepe 2e pijler, die instaat voor een substantiële aanvulling op het wettelijk pensioeninkomen.

PensioPlus volgt daarom de actuele ontwikkelingen op de voet en formuleert samen met haar leden standpunten om aan te brengen bij beleidsmakers en allerlei nationale en internationale spelers ([zie hoofdstukken 5 en 6](#)). Ook onze leden informeren blijft één van onze kerntaken ([zie hoofdstuk 6](#)).

Als spreekbuis van de Belgische pensioenfondsen stelde PensioPlus een Memorandum op ([zie hoofdstuk 7](#)) met een aantal concrete voorstellen, vragen en voornemens voor de politiek.

Hierin focussen we op 3 belangrijke assen:

- 1 HET VERBREDEN EN VERDIEPEN VAN DE 2E PIJLER**
- 2 HET VERHOGEN VAN HET VERTROUWEN VAN DE BEVOLKING IN HET PENSIOENSTELSEL**
- 3 HET VERSTERKEN VAN HET PENSIOENSTELSEL**

PensioPlus is hoopvol en gelooft erin dat het mogelijk is iedereen te laten genieten van een adequaat pensioeninkomen. We zullen ons daarvoor samen met onze leden blijven inspannen. Dit brengt me terug bij de titel van dit voorwoord, “It’s always the darkest before dawn”: de omstandigheden zijn altijd het moeilijkst vlak voor ze beter worden. En PensioPlus is er rotsvast van overtuigd dat die beterschap op komst is!

Brigitte Bocqué,
1 maart 2023

A photograph of an elderly couple hiking in a mountain landscape at sunset. The man, on the right, has white hair and wears glasses and a dark sweater. The woman, on the left, has dark hair and wears a striped shirt. Both are wearing backpacks and are sitting on a grassy slope, looking out over a valley with a forested mountain in the background. The sky is filled with orange and yellow clouds from the setting sun. A blue semi-circular graphic element is in the top left corner.

Aanvullende pensioenen
blijven een essentieel
onderdeel van de
pensioenoplossing

2. Aanvullende pensioenen blijven een essentieel onderdeel van de pensioenoplossing

Ann Verlinden, secretaris-generaal van PensioPlus en Marc Van den Bosch, adjunct-secretaris-generaal over de blijvende nood aan de 2e pijler, zeker in en na een uitdagend jaar als 2022.

Zeggen dat de omstandigheden in 2022 uitdagend waren, is een understatement. Welke gevolgen had dit op de pensioenfondssector?

Ann: 2022 was een jaar met een lagere economische groei, hoge inflatie en onzekerheid op de financiële markten. En ook de coronacrisis was nog niet volledig verteerd. De pensioenfondssector deelde in de klappen, met een gemiddeld negatief rendement als gevolg. Gelukkig zijn pensioenfondsen per definitie langetermijnbeleggers en blijft het gemiddeld langetermijnrendement positief.

Marc: De cijfers bevestigen de soliditeit van de sector. Pensioenfondsen moeten steeds voldoende passende activa

aanhouden om de pensioenverplichtingen te dekken. Dat neemt niet weg dat voor een aantal fondsen herstelmaatregelen nodig zullen zijn. En wie die niet nodig heeft, zal inspanningen doen om de geslonken buffers terug op peil te brengen.

Welke lessen kan je trekken uit het voorbije jaar?

Marc: Risicobeheer blijft cruciaal. Pensioenfondsen moeten goed monitoren of ze aan hun verplichtingen kunnen blijven voldoen, ook als de omstandigheden zouden verslechteren. Ook EIOPA ziet dat als prioriteit. Ze gaan het potentieel neerwaarts risico tengevolge van de aanhoudende crisis, blijvend opvolgen.

Ann: Pensioenfondsen voeren al een actief risicobeheerbeleid. Met de continuïteitstoets volgen ze de externe omgeving van nabij op. Dat laat hen toe op elk ogenblik de nodige maatregelen te nemen om de financieringsgraad op peil te houden, wat absoluut noodzakelijk is in deze uitdagende context.

En hoe ziet PensioPlus de toekomst in?

Ann: Er zijn nog heel wat uitdagingen op komst voor de sector. EIOPA zal starten met de voorbereiding van de IORP II-review. Ze willen de implementatie van de richtlijn evalueren, en tegelijk een aantal opties bekijken in het licht van de shift van DB- naar DC-plannen, de versterking van duurzaamheidsaspecten in het kader van de fiduciaire plicht van IBP's en de integratie van diversiteit- en inclusieregels in de prudentiële verplichtingen aangaande bestuursorganen.

Marc: En de ESG-aspecten (Environmental, Social & Governance) blijven iets om nog meer rekening mee te houden dan nu al gebeurt. Pensioenfondsen kunnen een voorname rol spelen in de financiering van de transitie naar een duurzame en groene economie. Door investeringen te kanaliseren in de richting van een transitie naar een meer klimaatneutrale en -bestendige economie wil de sector bijdragen tot de verwezenlijking van deze beleidsdoelstellingen.

Waarom gaan jullie zo voluit voor de 2e pijler?

Ann: Het wettelijk pensioen staat vandaag onder druk. Demografisch evolueren we naar een situatie waarin er steeds minder actieven bijdragen voor de gepensioneerden en omwille van de vergrijzing zal de toekomstige pensioenfactuur nog verder toenemen. Als we ervoor willen zorgen dat elke toekomstige gepensioneerde van een onbezorgde oude dag kan genieten, dan moet er gelijktijdig en complementair worden ingezet op een solide wettelijk pensioen aangevuld met een brede en diepe 2e pijler.

Marc: Er bestaat vandaag een reële nood om de aanvullende pensioenen verder uit te bouwen. In het Regeerakkoord werden de sociale partners verzocht te bekijken hoe elke werknemer zo snel mogelijk gedekt kan worden door een aanvullend pensioenplan dat een bijdrage van minstens 3% van het brutoloon omvat. De noodzaak van dit streven blijkt duidelijk uit de actuele cijfergegevens: 4,13 miljoen mensen hebben aanvullende pensioenrechten maar de gemiddelde verworven reserve bedraagt slechts 24.500 euro, terwijl de mediaan met 3.566 euro nog duidelijk lager ligt. Een themarapport van Sigedis van 2021 benadrukte deze behoefte nog verder door aan te geven dat slechts 1 werknemer op 4 de minimumnorm van 3% bezoldiging haalt: 36% heeft geen 2e pijler en 40% beschikt niet over een voldoende hoge 2e pijler.

En hoe wil PensioPlus daartoe bijdragen?

Marc: Wij willen de spreekbuis zijn van de Belgische pensioenfondsen. Een pensioenfonds wordt opgericht door één of meerdere ondernemingen of bedrijfssectoren om het beheer van hun aanvullende pensioenplan(nen) op te nemen. De raad van bestuur van een pensioenfonds bestaat voor het merendeel uit vertegenwoordigers van deze onderneming(en) of bedrijfssector(en) en veelal ook vertegenwoordigers van de aangeslotenen. Op die manier hebben de oprichtende onderneming(en) of sector(en) rechtstreeks inspraak in het beheer van hun aanvullend pensioenplan en de manier waarop de bijdragen worden belegd. Pensioenfondsen zijn bijgevolg het vehikel bij uitstek om de 2e pijler verder uit te bouwen.

Ann: De discussie rond de sociale en financiële houdbaarheid van onze pensioenen verdient een sereen en holistisch debat ten gronde. PensioPlus wil deze oefening samen met alle stakeholders voeren met het oog op het uitwerken van een “en-en verhaal”: mensen moeten langer aan het werk blijven en de 2e pijler moet verbreed en verdiept worden. In ons Memorandum doen we daarover een aantal voorstellen. We willen de politiek wijzen op het belang van de pensioenfondssector. Wij willen hiermee een constructieve aanzet doen opdat iedereen zou kunnen genieten van een adequaat pensioeninkomen. Smarter together for better pensions!

Pensioplus vertegenwoordigt

- 3.1. Wie is PensioPlus?
- 3.2. Onze missie
- 3.3. Voordelen voor onze leden
- 3.4. Algemene vergadering: PensioPlus leden
- 3.5. Samenstelling Raad van Bestuur
- 3.6. Samenstelling Strategisch Comité
- 3.7. Samenstelling Remuneratie- en Governancecomité
- 3.8. Secretariaat
- 3.9. Vertegenwoordiging

3. PensioPlus vertegenwoordigt

PensioPlus is een ledenorganisatie. Ze vertegenwoordigt haar leden bij nationale en internationale instellingen en biedt hun een ruim aanbod van diensten.

3.1. Wie is PensioPlus?

PensioPlus is een vereniging zonder winstoogmerk, opgericht in 1975 onder de naam “Belgische Vereniging van Pensioenfondsen” (BVPI). Zij is de koepelorganisatie voor de Instellingen voor Bedrijfspensioenvoorziening (IBP’s) en de inrichters van een sectoraal pensioenplan. Bedrijven die activiteiten organiseren of diensten verlenen in het kader van de 2e pijler zijn eveneens welkom als toetredend lid.

Een **Instelling voor Bedrijfspensioenvoorziening (IBP) of pensioenfonds** is een instelling die wordt opgericht door één of meerdere ondernemingen of bedrijfssectoren om het beheer van hun aanvullende pensioenplan(nen) op te nemen.

De **leden van PensioPlus** zijn betrokken in het kader van de aanvullende pensioenen van de 2e pijler. Dit zijn de pensioenen die voortvloeien uit een collectieve pensioentoezegging verbonden aan een economische activiteit en georganiseerd door een bedrijf, een groep van bedrijven, een sector of een publieke instelling en dit voor de werknemers, zelfstandigen of contractueel personeel in overheidsdienst.

PensioPlus benadrukt het belang van de 2e pijler en promoot deze op een actieve en permanente wijze teneinde voor iedereen te komen tot een beter en meer adequaat pensioen. In dit kader krijgt de slagzin van de vereniging “Smarter together for better pensions” volop haar betekenis van een echte ledenvereniging, die samen met al haar stakeholders streeft naar de beste oplossing voor alle belanghebbenden.

UITGEBREIDE DEFINITIE BELGISCHE IBP'S

Financiële instelling met sociaal karakter

- “Not-for-profit” (geen aandeelhouders)
- Maatschappelijk doel is beperkt tot het verstrekken van de door de sociale partners voorziene pensioenuitkeringen
- Veelal paritair beheer
- Rendement komt volledig ten goede van het pensioenplan en de aangeslotenen

Beslissingsrecht

- Flexibiliteit: principle-based karakter van de prudentiële wetgeving; normen in concreto in te vullen in functie van specifieke situatie en omstandigheden
- Transparantie: volledige transparantie o.m. op het vlak van de kosten

Een IBP bepaalt zijn eigen investeringsbeleid

- Op maat gemaakt kader vastgelegd in de Statement of Investment Principles met een bijzondere focus op risicobeheer
- Vrije keuze van vermogensbeheerders en bewaarders
- Per definitie langetermijn beleggers
- Investerings voor een groot stuk in de reële economie

Communicatie

- Een OFP bepaalt zelf (binnen het wettelijk kader) de communicatie naar aangeslotenen en begunstigden
- Mogelijkheid om eigen accenten te leggen en aldus een belangrijk HR-instrument in het kader van aanwerving en retentie

KERNCIJFERS BELGISCHE IBP'S

2,15 MILJOEN

aangesloten

€ 47,1 MILJARD

activa

€ 2,1 MILJARD

bijdragen

€ 1,4 MILJARD

uitkeringen

70%

paritair model

152%

funding level: short-term

124%

funding level: long-term

2,5%

mediaan actualisatievoet

16 JAAR

average duration

3.2. Onze missie

De missie van PensioPlus draait rond haar vier kerntaken:

VERTEGENWOORDIGEN

PensioPlus vertegenwoordigt alle instellingen die, zonder winstoogmerk, bedrijfspensioenregelingen organiseren of beheren in aanvulling op de sociale zekerheid, berust op kapitalisatietechnieken.

PensioPlus oefent een sterke lobbyactiviteit uit bij politieke besluitvormers, toezichhoudende autoriteiten en institutionele gesprekspartners. Als echte woordvoerder voor haar leden vertegenwoordigt PensioPlus hen op de relevante fora binnen en buiten de sector voor alle vragen met betrekking tot de aanvullende pensioentoezeggingen in de 2e pijler, zowel op nationaal als internationaal niveau.

In overleg met de diverse stakeholders, wil PensioPlus bijdragen tot de ontwikkeling van een wettelijk en regelgevend kader dat streeft naar de duurzame ontwikkeling van aanvullende pensioenregelingen die door haar leden worden georganiseerd of beheerd.

INFORMEREN

Dankzij de organisatie van haar netwerk kan PensioPlus, in nauwe samenwerking met alle belanghebbenden, deelnemen aan de actuele debatten en kan zij haar leden en alle actoren die deel uitmaken van het pensioenlandschap, informeren.

PensioPlus werpt zich aldus op als een echt kennis- en vaardighedencentrum op het gebied van aanvullende pensioenen en pensioenfondsen. Het delen en verspreiden van informatie is daarom één van de prioriteiten van PensioPlus.

Publicaties, de website, nieuwsbrieven, infosessies, seminars, lunchcauserieën, ... Het zijn allemaal kanalen via dewelke PensioPlus haar leden wil informeren over de wijzigingen in de wet- en regelgeving, zowel op Belgisch als op buitenlands niveau.

PensioPlus informeert ook regelmatig de pers en wisselt informatie uit over het functioneren en de structuur van de 2e pijler, over de rol van de IBP's en hun evolutie, over de financiële resultaten en over andere aanverwante onderwerpen.

VORMEN

PensioPlus zet ook voluit in op vorming. Het aanbod is uitgebreid en de leden van PensioPlus krijgen de gelegenheid om deel te nemen aan activiteiten en evenementen om op de hoogte te blijven van het laatste nieuws uit de sector.

De Belgian Pension Academy® is dan ook een veruitwendiging van de vorming stricto sensu. Dit is een volledig opleidingsprogramma rond 2e pijlerpensioenen en de werking van de IBP's. Het programma combineert theorie, praktijk en expertise op een hoog niveau.

Verder biedt PensioPlus vormingen aan op maat die beantwoorden aan de specifieke noden van elke IBP. Deze belichten de belangrijkste elementen van het dagelijks beheer en houden rekening met de specifieke situatie van de organisatie.

NETWERKEN

Voor haar leden is PensioPlus een forum om ideeën uit te wisselen en om ervaringen, kennis en vaardigheden te delen en zo elkaar te verrijken.

Binnen de vereniging kunnen de leden onder meer netwerken door deel te nemen aan interne en adviserende werkgroepen. Deze worden in het leven geroepen rond een specifiek thema naar aanleiding van de actualiteit in de sector of op vraag van één van de leden. Op die manier kunnen ze bijvoorbeeld een gemeenschappelijk standpunt bepalen en het lobbywerk van PensioPlus voorbereiden.

PensioPlus laat haar leden ook netwerken door tal van activiteiten, vergaderingen en evenementen die betrekking hebben op vragen rond aanvullende pensioenen, te organiseren.

Bovendien onderhoudt PensioPlus nauwe relaties en werkt ze samen met nationale instellingen, zoals de Federale Pensioendienst, de FSMA, Sigedis, de Belgian Pension Lawyers Association (BePla), de Belgian Asset Managers Association (BE|AMA), het Instituut van de Actuarissen in België (IA|BE) en, op Europees niveau, waar de vereniging ook als woordvoerder optreedt, met The European Association of Paritarian Institutions (AEIP) en PensionsEurope.

3.3. Voordelen voor onze leden

De leden van PensioPlus genieten vele voordelen.

De leden worden persoonlijk uitgenodigd voor alle activiteiten die PensioPlus organiseert, infosessies en seminars waar gerenommeerde persoonlijkheden en andere experts ontvangen worden, over actuele thema's, nationaal én internationaal. Ze kunnen ook optreden als spreker, afhankelijk van hun ervaring en expertise.

De leden kunnen ook deelnemen aan de meeste werkgroepen, die zich buigen over vragen rond aanvullende pensioenregelingen en die het lobbywerk voorbereiden.

De toegetreden leden krijgen de kans een lunchcauserie te organiseren, tijdens dewelke zij een thema presenteren uit de actualiteit dat hun expertise illustreert. Naast informeren zijn interactiviteit en debat hier essentieel.

De leden hebben toegang tot de Belgian Pension Academy®. Ze kunnen natuurlijk als student de lessen volgen, maar ze kunnen ook lessen geven, afhankelijk van hun vakgebied.

De leden worden als eerste en soms zelfs exclusief op de hoogte gehouden over de actualiteit in de sector en hebben toegang tot de publicaties van PensioPlus via de "ledenwebsite" van de website. In deze beveiligde ruimte kunnen de leden zich ook inschrijven voor evenementen en werkgroepen die niet toegankelijk zijn voor het publiek.

De leden ontwikkelen hun netwerk, verhogen de uitwisseling tussen professionals en genieten van een sterk netwerk. Ze hebben ook regelmatig contact met PensioPlus, waar de medewerkers klaarstaan om hen te helpen, op de hoogte te houden en te informeren over recente ontwikkelingen en actualiteit.

3.4. Algemene Vergadering: PensioPlus leden

PensioPlus telt twee soorten leden: de “effectieve” leden en de “toetredende” leden.

De effectieve leden zijn IBP's of inrichters van een sectoraal pensioenplan.

De toetredende leden zijn rechtspersonen of natuurlijke personen die actief zijn in de 2e pijler en diensten verlenen met betrekking tot de pensioenregelingen die door de effectieve leden worden beheerd of ingevoerd. Onder onze toetredende leden bevinden zich o.m. asset managers, banken, actuariële en “benefit” consultants, actuarissen, advocatenkantoren en andere geïnteresseerden. De toegetreden leden hebben geen stemrecht in de Algemene Vergadering en maken geen deel uit van de Raad van Bestuur.

EFFECTIEVE LEDEN A (PENSIOENFONDSEN) EN B (SECTORALE INRICHTERS) PER 31/12/2022

Pensioenfondsen

1. Aanvullende Pensioenen van ING België OFP
2. ABB Industrial Solutions (Belgium) Pension Fund OFP
3. Amonis OFP
4. Bank Degroof Pensioenplan OFP
5. Bayer Agriculture Pension Fund Belgium OFP
6. Bekaert Instelling voor
Bedrijfspensioenvoorziening Arbeiders OFP
7. Bekaert Instelling voor
Bedrijfspensioenvoorziening OFP
8. Belfius OFP
9. BP Pensioenfonds OFP
10. Cargill Belgium Pension Fund OFP
11. Chevron OFP
12. De IBP Fernand Delory OFP
13. DHL Employee Benefit Fund OFP
14. Elgabel OFP
15. Enerbel OFP
16. Ethias Pension Fund OFP
17. Euroclear Pension Fund OFP
18. ExxonMobil OFP
19. Fonds de Pension DC Banque Degroof Petercam OFP
20. Fonds de Pension Dow Corning OFP
21. Fonds de Pension pour le Personnel Ouvrier de
la SA Cimenterie CBR OFP
22. Fonds de Pensions Solvay Belgique OFP
23. Henkel Pension Fund Belgium OFP
24. Honeywell OFP
25. Honeywell Retirement Fund (Belgium) OFP
26. Huntsman Pension Fund OFP
27. Hydralis OFP
28. IBM Belgium OFP
29. IBP Beobank OFP
30. IBP Coca-Cola Enterprises Belgium White-Blue
Collars OFP
31. IBP De Lijn OFP
32. IBP Dow België OFP
33. IBP Ineos OFP
34. IBP Ravago OFP
35. IBP Telenet OFP

36. IBP v/d Handel in Brandstoffen OFP
37. IBP van de Ford Ondernemingen in België OFP
38. IBP Water-Link OFP
39. Instelling Voor Bedrijfspensioenvoorziening Brabo OFP
40. Instelling voor Bedrijfsvoorziening Vopak België OFP
41. IRP de Delta Lloyd Life OFP
42. J & J Pension Fund OFP
43. KBC Pension Fund Service OFP
44. Liantis Fonds Voor Aanvullend Pensioen OFP
45. L'Oreal Pensioenfonds OFP
46. Mars Belgium Pensioenfonds OFP
47. Merbel Pensioenfonds OFP
48. Nationale Kas voor Aanvullend Pensioen voor Notarisbedienden OFP
49. Nestle Europees Pensioenfonds (N.E.P.F.) OFP
50. Nokia Bell Pensioenfonds
51. Ogeo 2 Pension OFP
52. Ogeo Fund OFP
53. Pensio B OFP
54. Pensiobel OFP
55. Pensioenfonds Agfa - Gevaert OFP
56. Pensioenfonds Agoria OFP
57. Pensioenfonds Belgische Werkmaatschappijen van Randstad OFP
58. Pensioenfonds Contractuelen VRT OFP
59. Pensioenfonds InBev - Kaderleden OFP
60. Pensioenfonds Inbev Bedienden en Arbeiders OFP
61. Pensioenfonds KBC OFP
62. Pensioenfonds Limburg Chemie OFP
63. Pensioenfonds Metaal OFP
64. Pensioenfonds Ocean Belgium OFP
65. Pensioenfonds PRO OFP
66. Pensioenfonds Transport en Logistiek (Pensio TL) OFP
67. Pensioenfonds UZ Gent - UGent OFP
68. Pensioenfonds van de Federale Non-Profit/Social-Profitsector OFP
69. Pensioenfonds van de Vlaamse Non-Profit/Social-Profitsector OFP
70. Pensioenkas Tractebel OFP
71. Pension & Co IBP OFP
72. Pensions OFP
73. Powerbel OFP
74. Procter & Gamble Belgium Pension Fund OFP
75. Prolocus OFP

- 76. Proximus Pensioenfonds OFP
- 77. Sanofi European Pension Fund OFP
- 78. Sefoplus OFP
- 79. Shell Belgium Pension Fund OFP
- 80. The Bank of New York Mellon Pension Fund OFP
- 81. TotalEnergies Pension Fund Belgium OFP
- 82. Tupperware Pensioenfonds OFP
- 83. Unilever Belgium Pension Fund "Union" OFP
- 84. Vereniging voor het Pensioenplan van Solutia OFP
- 85. Vlaams Pensioenfonds OFP
- 86. Volvo Car Pensioenfonds OFP
- 87. Volvo Car Voorzorgs- en Risicofonds OFP
- 88. Volvo Resultatenfonds OFP
- 89. Voorzorgsfonds Caterpillar Logistics - Bedienden OFP
- 90. Voorzorgsfonds Caterpillar Logistics - Management OFP
- 91. Voorzorgsfonds CBR OFP
- 92. Voorzorgsfonds UCB OFP
- 93. Voorzorgsfonds van L'Oréal België OFP
- 94. Voorzorgskas van het Notariaat OFP
- 95. Voorzorgskas voor advocaten, gerechtsdeurwaarders en andere zelfstandigen OFP
- 96. Westinghouse Pension Fund Belgium OFP

Sectorale inrichters

- 97. Fonds 2° pijler P.C. 118
- 98. Fonds voor Bestaanszekerheid van de Bewaking (F.B.Z.B.)
- 99. Fonds voor bestaanszekerheid voor de stoffering en de houtbewerking
- 100. Sociaal Fonds Verhuizingen VZW
- 101. Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten van de Vlaamse Gemeenschap VZW
- 102. Volta FBZ

TOEGETREDEN LEDEN (C-LEDEN) PER 31/12/2022

1. Achmea Pensioenservices N.V.
2. Allen & Overy (Belgium) LLP
3. Allianz Benelux NV
4. Amundi Asset Management
5. Aon Belgium BVBA
6. ARKEA IS
7. Aviva Investors France
8. AXA Investment Management Benelux NV
9. Baillie Gifford Investment Management (Europe) Ltd
10. BlackRock (Netherlands), Brussels Branch BV
11. BNP Paribas Asset Management France, Belgian branch NV
12. BNP Paribas Securities Services
13. Caceis Bank, Belgium Branch
14. Candriam - Belgian branch
15. Capital International Ltd.
16. Claeys & Engels Advocaten CVBA
17. CMS DeBacker cvba
18. Degroof Petercam Asset Management
19. Deloitte Bedrijfsrevisoren CVBA
20. DNCA Finance Luxembourg Branch NV
21. DnF Accountants for Pensionfunds CVBA
22. DWS International GmbH, Amsterdam Branch
23. EBCS BVBA
24. EMFEA Consulting NV
25. Eubelius CVBA
26. Euronext Brussels NV
27. Everaert Actuaries NV
28. F. Van Lanschot Bankiers NV
29. Finvision Bedrijfsrevisoren BVBA
30. Franklin Templeton International Services S.à r.l.
31. Grant Thornton Bedrijfsrevisoren CVBA
32. Groupama Asset Management
33. J.P. Morgan Asset Management VBA
34. J.P. Morgan SE, Amsterdam Branch
35. KBC Asset Management NV
36. KPMG Advisory BV
37. La Financière De L'échiquier

- 38. Lazard Fund Managers (Ireland) Ltd. Succursale Belge
- 39. Loyens & Loeff Advocaten CVBA
- 40. Lydian CVBA
- 41. M&G Luxembourg SA Succursale Belge
- 42. Mercer Belgium NV
- 43. Muzinich & Co (Ireland) Ltd.
- 44. Natixis Investment Managers
- 45. NEXYAN BVBA
- 46. NN Investment Partners Belgium NV
- 47. PriceWaterhouseCoopers Belgium BV
- 48. QBE Europe NV
- 49. Robbins Geller Rudman & Dowd LLP (RGRD)
- 50. Robeco Nederland BV
- 51. Schroder Investment Management (Europe) - Belgian Branch NV
- 52. State Street Global Advisors Belgium
- 53. Stibbe BV
- 54. T. Rowe Price
- 55. Tiberghien
- 56. Tikehau Investment Management
- 57. Tilia Law
- 58. Vanbreda Risk & Benefits NV
- 59. Willis Towers Watson BVBA
- 60. Yunity CVBA

NIEUWE LEDEN IN 2022

Volgende leden traden toe tot PensioPlus sinds 31/12/2021:

Type leden/naam	Aantallen
C	1
Loyens & Loeff Advocaten CVBA	1
Totaal	1

ONTSLAGEN IN 2022

Sinds 31/12/2021 verlieten volgende organisaties PensioPlus:

Type leden/naam	Aantallen
A	3
Pfizer Pensioenfonds OFP	1
Nokia Bell Directiepersoneel pensioenfonds	1
TEC Pension OFP	1
C	1
Ethias NV	1
Totaal	4

3.5. Samenstelling Raad van Bestuur (op 31/12/2022)

1. Caisse de Pensions Tractebel OFP
2. Euroclear Pension Fund OFP
3. Pensioenfonds Metaal OFP
4. Pensiobel OFP
5. Nokia Bell Pensioenfonds
6. J & J Pension Fund OFP
7. Procter & Gamble Belgium Pension Fund OFP
8. Pensioenfonds UZ Gent - UGent OFP
9. Aanvullende Pensioenen van ING België OFP
10. Bekaert Instelling voor Bedrijfspensioenvoorziening Arbeiders OFP
11. Pensio B OFP
12. Fonds de Prévoyance UCB OFP
13. Fonds 2° pijler P.C. 118
14. Proximus Pensioenfonds OFP
15. Unilever Belgium Pension Fund "Union" OFP
16. Shell Belgium Pension Fund OFP
17. Amonis OFP
18. Prolocus OFP
19. Pensioenfonds KBC OFP
20. Pensioenfonds van de Federale Non-Profit/Social-Profitsector OFP
21. Fonds de Pensions Solvay Belgique OFP
22. ExxonMobil OFP

Brigitte Bocqué, voorzitter
Ellen De Laender, ondervoorzitter
Jan De Smet, ondervoorzitter
Eric Baeckelandt
Eddy Baeke
Tanja Bastens
Wouter Borremans
Daisy D'Heuvaert
Olivier De Deckère
Catherine De Lannoy
Barbara Deroose
Isabelle Feuillien
Hélène Huyghe
Vincent Lantin
Sylvianne Loones
Valerie Magerus
Tom Mergaerts
Peter Sommen
Kurt Termote
Johan Vanbuylen
Marie-Christine Vervier
Nicolien Westra

3.6. Samenstelling Strategisch Comité (per 31/12/2022)

1. Caisse de Pensions Tractebel OFP
2. Pensiobel OFP
3. Nokia Bell Pensioenfond
4. Pensioenfond UZ Gent - UGent OFP
5. Euroclear Pension Fund OFP
6. Pensioenfond Metaal OFP
7. Pensio B OFP
8. Amonis OFP
9. Pensioenfond van de Federale Non-Profit/Social-Profitsector OFP

Brigitte Bocqué, voorzitter

Eric Baeckelandt

Eddy Baeke

Daisy D'Heuvaert

Ellen De Laender

Jan De Smet

Barbara Deroose

Tom Mergaerts

Johan Vanbuylen

3.7. Samenstelling Remuneratie- en Governancecomité (per 31/12/2022)

1. Caisse de Pensions Tractebel OFP
2. Pensioenfonds UZ Gent - UGent OFP
3. Euroclear Pension Fund OFP
4. Amonis OFP

Brigitte Bocqué, voorzitter

Daisy D'Heuvaert

Ellen De Laender

Tom Mergaerts

3.8. Secretariaat (per 31/12/2022)

De leden van het secretariaat verzekeren de dagdagelijkse werking van de vereniging en dienstverlening naar de leden toe. Het secretariaat staat in voor de organisatie van de activiteiten in uitvoering van de missie van de vereniging en vertegenwoordigt de sector bij de overheid en de diverse instanties.

Op 31/12/2022 was het secretariaat als volgt samengesteld:

1.	Ann Verlinden	Secretaris-generaal
2.	Marc Van den Bosch	Adjunct-secretaris-generaal
3.	Gaëtano Grimaldi	Senior Advisor
4.	Marnik Van Impe	Senior Advisor
5.	Valérie Bailly	Communication Event & Website Coordinator
6.	Ann Puttemans	Office Manager

3.9. Vertegenwoordiging

PensioPlus is vertegenwoordigd bij diverse instanties en commissies en wordt algemeen erkend als de representatieve woordvoerder van de sector. Op Europees niveau onderhoudt PensioPlus tevens nauwe contacten met de Europese beroepsverenigingen.

PENSIONSEUROPE

PensioPlus is lid van PensionsEurope en neemt deel aan de diverse vergaderingen van deze organisatie. PensioPlus werd in september 2022 benoemd als A-lid en neemt naast de Algemene Vergadering voortaan dus ook deel aan de Raden van Bestuur.

PensionsEurope werd opgericht o.a. vanuit de nationale verenigingen van pensioenfondsen die actief zijn in de 2e pijler van de beroepsgebonden aanvullende pensioenen verstrekt ten gunste van zowel werknemers als zelfstandigen.

PensionsEurope volgt alle Europese en internationale initiatieven op die de pensioenen beïnvloeden, waaronder alles rond het Europese pensioenbeleid, governancebeleid, IORP II en als onderdeel daarvan de stress tests, de initiatieven rond de Capital Market Union en langetermijnfinanciering, de regulering van financiële markten, taxatie en audit, dossiers rond duurzaam beleggen enz. Ze verdedigt de belangen van de IBP's ten aanzien van alle Europese instanties.

Naast vele andere Europese dossiers zette PensionsEurope in 2022 jaar fors in op de voorbereidingen van de IORP II-review, de Europese rapporteringsvereisten, de regelgeving rond duurzame financiering alsook, en dit in samenwerking met AEIP, de begeleiding van de eerste EIOPA Climate Stress Test.

AEIP (ASSOCIATION EUROPÉENNE DES INSTITUTIONS PARITAIRES)

PensioPlus is als A-lid vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering van AEIP.

AEIP heeft als hoofddoelstelling het “op Europees niveau bevorderen van het paritaire beheer van de sociale bescherming”. PensioPlus neemt deel aan diverse vergaderingen van AEIP, met name aan de technische commissies, de zogenaamde Commissions I en II die de pensioenplannen en hun financiering behandelen.

AEIP volgt alle Europese dossiers op en via AEIP worden de belangen van de paritaire instellingen en IBP's ten aanzien van de Europese instanties verdedigd.

Ook voor AEIP lag in 2022 de focus op de voorbereidingen voor de IORP II-review, de regelgeving in het kader van duurzame financiering, de DORA-regelgeving, en in samenwerking met PensionsEurope, de EIOPA Climate Stress Test.

VBO (VERBOND VAN BELGISCHE ONDERNEMINGEN)

Als lid van het VBO volgt PensioPlus de activiteiten in de verschillende commissies op (Sociale, Fiscale en Juridische Commissie) en participeert ze in de werkgroepen indien er relevante onderwerpen voor de sector op de agenda staan.

AMCHAM (AMERICAN CHAMBER OF COMMERCE IN BELGIUM)

Als lid van AmCham volgt PensioPlus de activiteiten en neemt ze deel aan die activiteiten indien die relevant zijn voor de leden van PensioPlus.

COMMISSIE VOOR AANVULLENDE PENSIOENEN

De Commissie voor Aanvullende Pensioenen (afgekort CAP) is een adviesorgaan ingesteld door de WAP met als opdracht advies te verstrekken over de uitvoeringsKB's van de WAP en overleg te plegen over alle vragen inzake de toepassing van titel II van de WAP en de uitvoeringsbesluiten ervan. De CAP kan ook uit eigen beweging adviezen geven over alle problemen inzake de toepassing van de WAP en haar uitvoeringsbesluiten.

PensioPlus is vertegenwoordigd in de CAP.

In 2022 bracht de CAP een advies uit over de administratieve vereenvoudiging binnen de 2e pensioenpijler.

COMMISSIE VOOR DE AANVULLENDE PENSIOENEN VOOR ZELFSTANDIGEN

De opdracht van de Commissie voor de Aanvullende Pensioenen voor Zelfstandigen (CAPZ) bestaat in het verstrekken van advies over de besluiten die worden genomen in uitvoering van de wetten inzake aanvullende pensioenen voor zelfstandigen (WAPZ, WAPBL en WAPZNP) en in het overleggen omtrent alle vragen inzake de toepassing van deze wetten en respectievelijke uitvoeringsbesluiten die haar door de bevoegde ministers of door de FSMA worden voorgelegd. Ze kan ook uit eigen beweging adviezen geven over alle toepassingsproblemen inzake de voormelde reglementering.

PensioPlus is vertegenwoordigd in de Commissie voor de Aanvullende Pensioenen voor Zelfstandigen.

In de loop van 2022 bracht de CAPZ verschillende adviezen uit, een eerste over de mogelijkheid tot vervroegde opname van het aanvullend pensioen in een situatie van “particular hardship”, een tweede aangaande de mogelijkheid tot automatisering met het oog op de reductie van administratieve beheerskosten en kosten ten laste van de aangeslotene en een derde betreffende de nieuwe regels voor de raming van het wettelijk pensioen voor zelfstandige bedrijfsleiders binnen de fiscale 80%-begrenzing.

SIGEDIS

Sigedis staat voor “Sociale Individuele Gegevens – Données Individuelles Sociales”.

Het is een vzw met een aantal wettelijke opdrachten die betrekking hebben op het verzamelen en beheren van gegevens binnen de sociale zekerheid. Daarnaast ondersteunt zij de openbare instellingen van de sociale zekerheid, alsook de diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën en de FSMA in het uitvoeren van hun opdrachten door hen de nodige gegevens ter beschikking te stellen voor het uitvoeren hiervan.

Zo beheert Sigedis ook de databank aanvullende pensioenen (DB2P). Deze databank verzamelt de gegevens met betrekking tot de voordelen die werknemers en zelfstandigen in België en in het buitenland hebben opgebouwd in het kader van hun aanvullend pensioen. Deze gegevens in de databank DB2P werden ook geïntegreerd in “mypension.be” waardoor de burger sinds 2016 online toegang heeft tot zijn opgebouwde rechten aanvullend pensioen.

In het kader van deze DB2P-activiteiten is PensioPlus vertegenwoordigd zowel in het Sigedis Begeleidingscomité als in de Technische werkgroep DB2P.

In 2022 lag de focus bij Sigedis op het invoeren van een aangifte “payment” vanaf 1 januari 2023 alsook op de voorbereidingen in het kader van de nieuwe wetgeving aangaande informatie- en transparantieplichtingen.

A man and a woman are sitting on a grey couch in a modern living room. The man, with a beard and wearing a white t-shirt, is looking at a laptop on his lap. The woman, wearing a black and white striped shirt, is looking at a smartphone in her hands. They are both smiling. In the background, there are dark curtains and a window. A semi-transparent grey box containing text is overlaid on the right side of the image.

De aanvullende pensioenen in cijfers

4.1. Overzicht van de sector

4.2. Rendementen sector

4.3. De soliditeit van de sector

4.4. Enkele cijfers van de 2e pijler

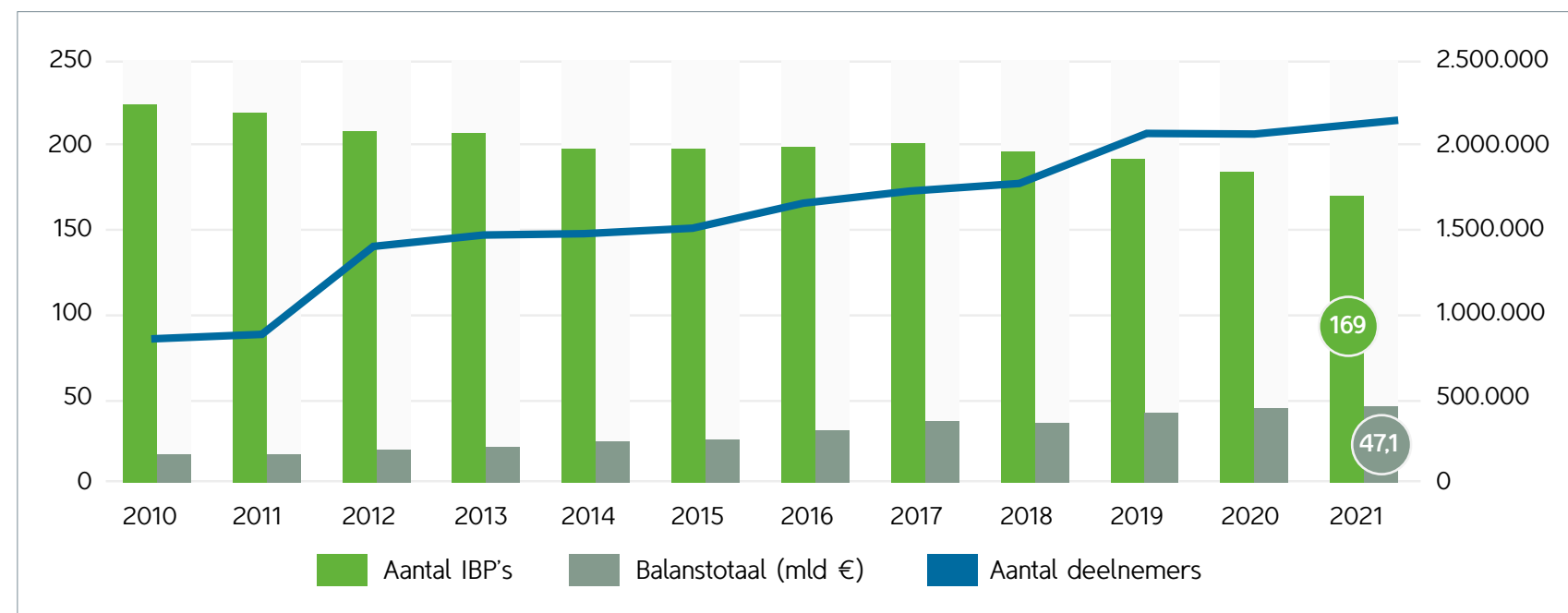
4. De aanvullende pensioenen in cijfers

De Belgische IBP's beheerden per 31/12/2021 samen 47,1 miljard EUR voor in totaal 2.151.680 deelnemers. De leden van PensioPlus vertegenwoordigen meer dan 90% van de sector (in termen van beheerde activa).

2022 was, op zijn minst gezegd, een uitdagend jaar op de financiële markten met een oorlog in Europa, een alomtegenwoordige energiecrisis en een historisch hoge inflatie. Tegen deze macro-economische achtergrond deelde ook de pensioenfondssector in de klappen met een gemiddeld rendement van -14,98%. Pensioenfondsen zijn echter in de eerste plaats langetermijnbeleggers. Bijgevolg zijn korttermijnrendementen minder relevant voor de sector. Het gemiddeld langetermijnrendement over een periode van 38 jaar bedraagt nominaal 6,07%. Na aftrek van inflatie komt dit neer op een reëel rendement van 3,78%.

4.1. Overzicht van de sector¹

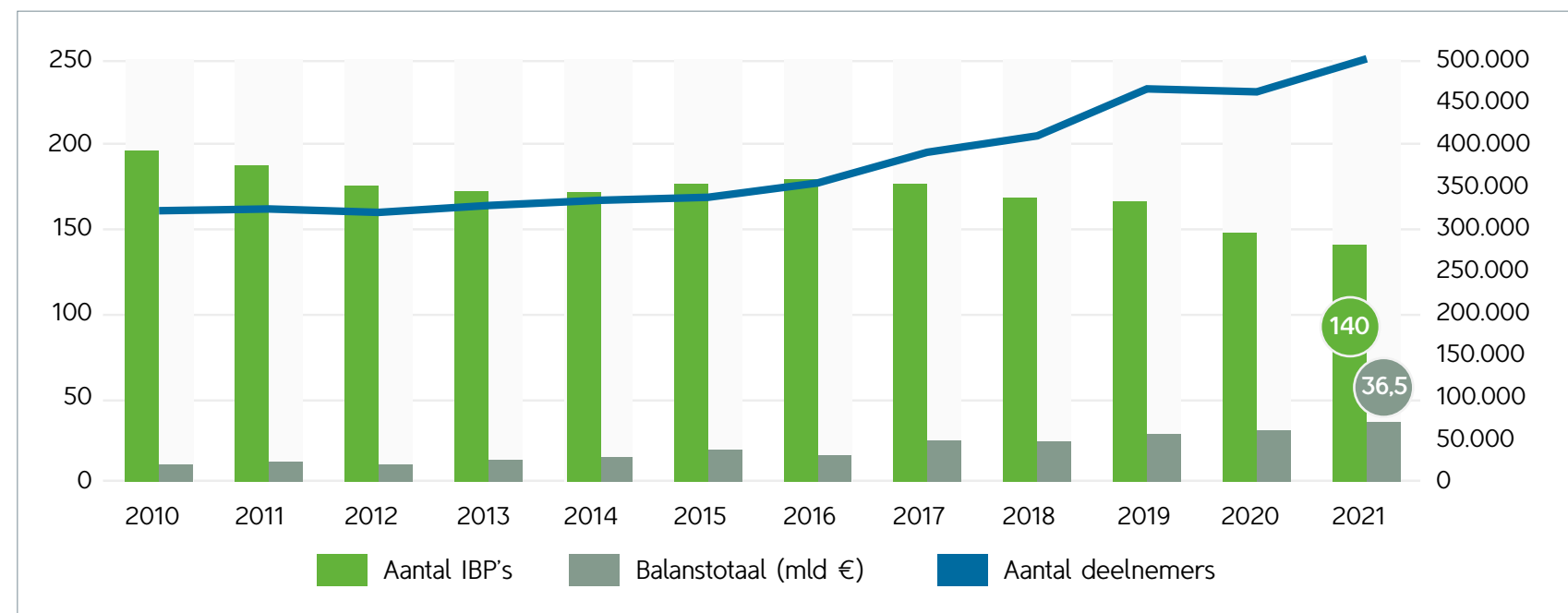
4.1.1. Evolutie van de sector in globo

De sector groeit zowel in termen van balanstotaal als van aantal aangesloten: beide zijn de afgelopen 10 jaar meer dan verdubbeld. In omvang groeiden de pensioenfondsen van 16 miljard EUR in 2010 naar 47,1 miljard eind 2021, terwijl het aantal aangesloten steeg van 857.875 in 2010 naar 2.151.680 in 2021. De reeds ingezette consolidatiebeweging binnen de sector zet zich voort: eind 2021 waren er 169 IBP's ten opzichte van 184 eind 2020. Omwille van toegenomen complexiteit in de prudentiële reglementering voor IBP's wordt er uitgekeken naar nieuwe organisatievormen zoals de multi-ondernemingsfondsen zonder economische banden met het oog op het realiseren van schaalvoordelen.

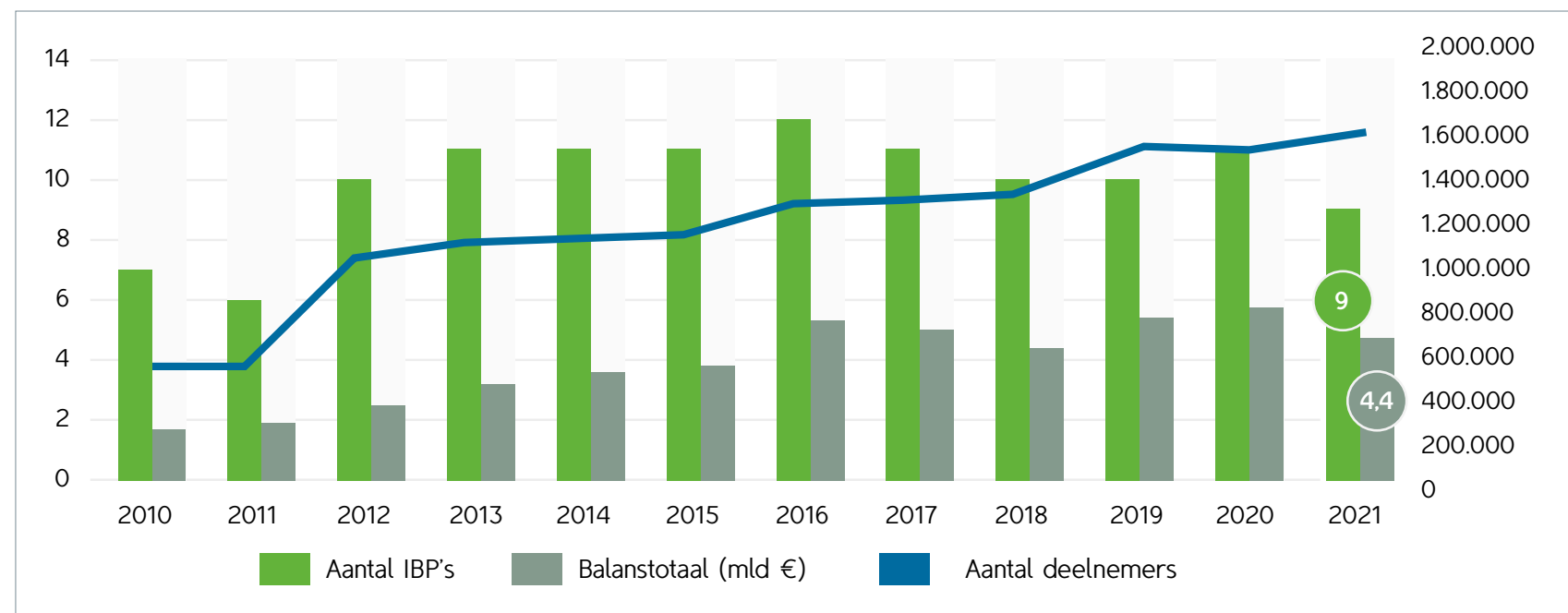
¹ Cijfers op basis van de jaarlijkse statistieken van de verrichtingen van de IBP's zoals gepubliceerd door de FSMA: FSMA sectoroverzicht 2021.

4.1.2. Evolutie van de (multi-)ondernemingspensioenfondsen

De voormelde consolidatiebeweging situeert zich voornamelijk binnen de mono-ondernemingspensioenfondsen die overstappen naar multi-ondernemingsfondsen (zonder banden) met het oog op het realiseren van schaalvoordelen. Het balanstotaal bedroeg eind 2021 in totaal 36,5 miljard EUR (een stijging van 16% ten opzichte van 2020) voor 503.385 deelnemers.

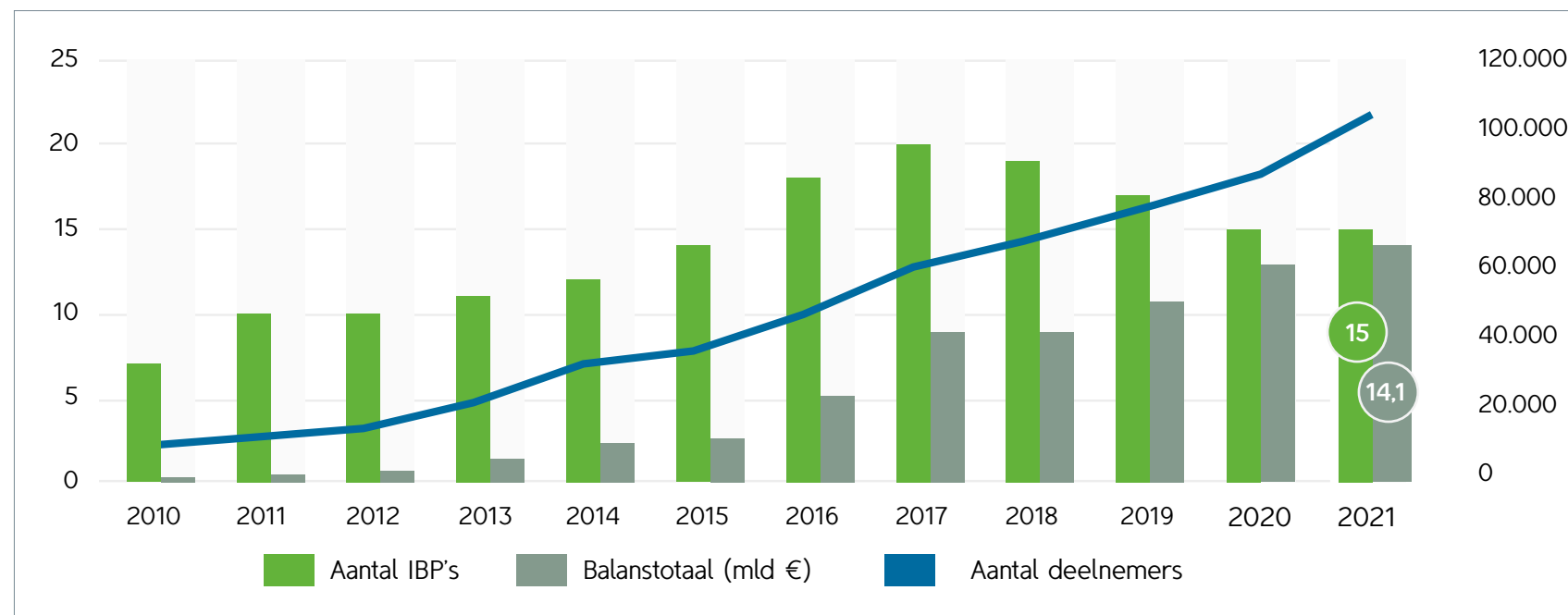
4.1.3. Evolutie van de sectorale pensioenfondsen²

De democratisering van de 2e pijler verloopt voornamelijk via de sectorale pensioenfondsen. Zo waren er eind 2021 ongeveer 1,6 miljoen aangesloten in sectorale pensioenfondsen. De omvang van de in dit kader opgebouwde reserves blijft echter relatief bescheiden (met een balanstotaal van 4,4 miljard EUR). De nood aan een verdere verdieping van de sectorplannen blijft met andere woorden groot.

² In het FSMA sectoroverzicht 2021 werden twee IBP's die zich voorheen als sectorfondsen identificeerden thans gerepertorieerd als multi-werkgeversfondsen. Dit effect dient in aanmerking te worden genomen bij de beoordeling van de evolutie van de sectorfondsen omdat dit eigenlijk een vertekend beeld geeft. Zo daalt bijvoorbeeld het aantal "echte" sectorfondsen dus niet van 11 naar 9; het aantal sectorfondsen is in de realiteit hetzelfde gebleven.

4.1.4. Evolutie van de pan-Europese pensioenfondsen in België

Eind 2021 waren er 15 in België gevestigde pan-Europese pensioenfondsen. Hun balanstotaal groeide met 11% aan ten opzichte van 2020 en bereikte een totaal van 14,1 miljard EUR. Ook het aantal aangesloten stijgt nog steeds, met een totaal van 106.270 deelnemers einde 2021.

In december 2022 bracht EIOPA een [rapport](#) uit over de toestand eind 2021 van de pan-Europese pensioenfondsen. Uit dit rapport blijkt nogmaals duidelijk de leidende rol die België in dit kader opneemt. Eind 2021 waren er 31 grensoverschrijdende IBP's actief in de EER, waarvan 15 in België. België blijft de lidstaat van herkomst met de grootste geografische spreiding van grensoverschrijdende activiteiten, die 14 lidstaten van ontvangst bestrijkt. België is ook de lidstaat van herkomst voor de meeste leden en begunstigen van grensoverschrijdende IBP's.

4.2. Rendementen sector³

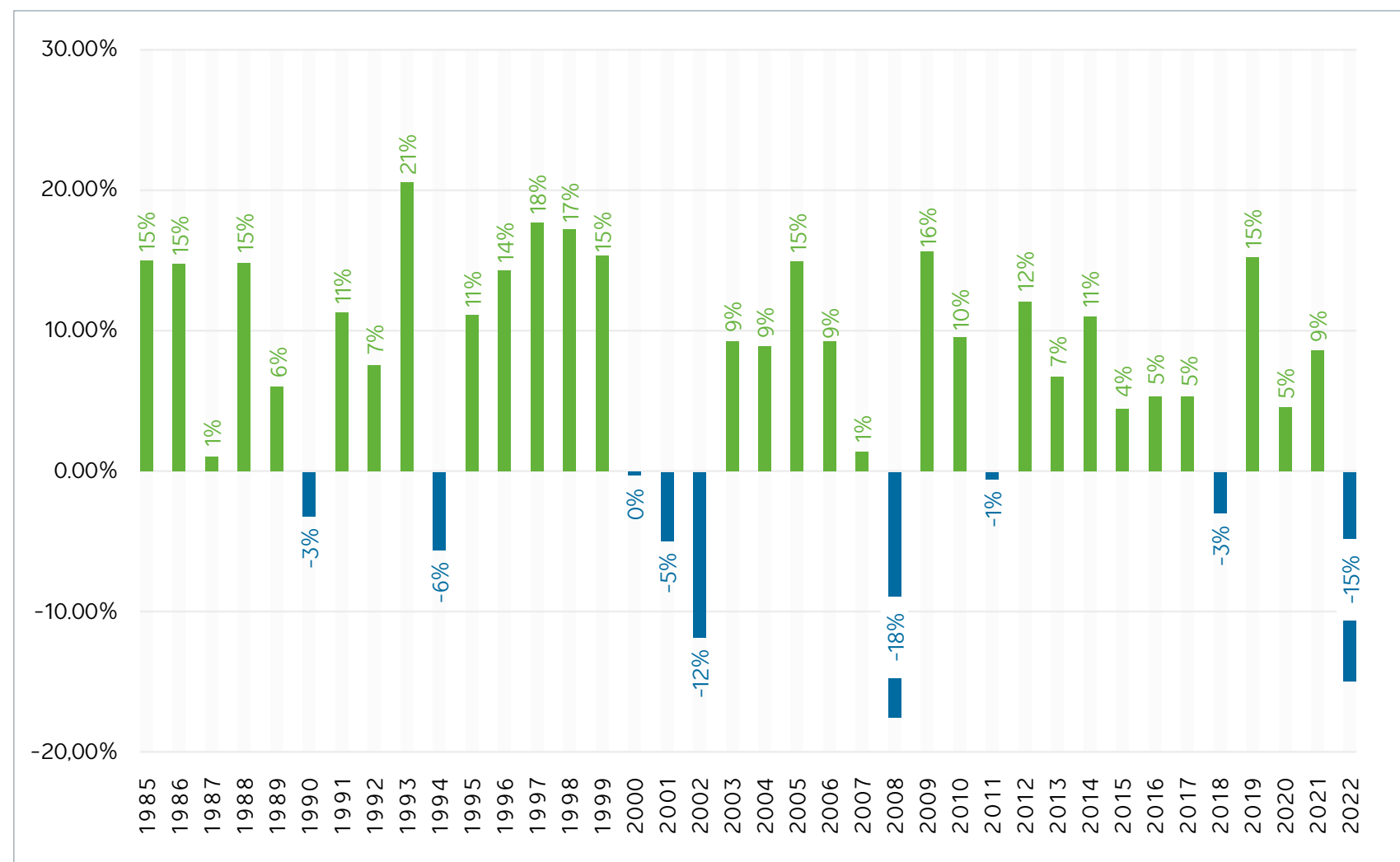
4.2.1. Rendement in 2022

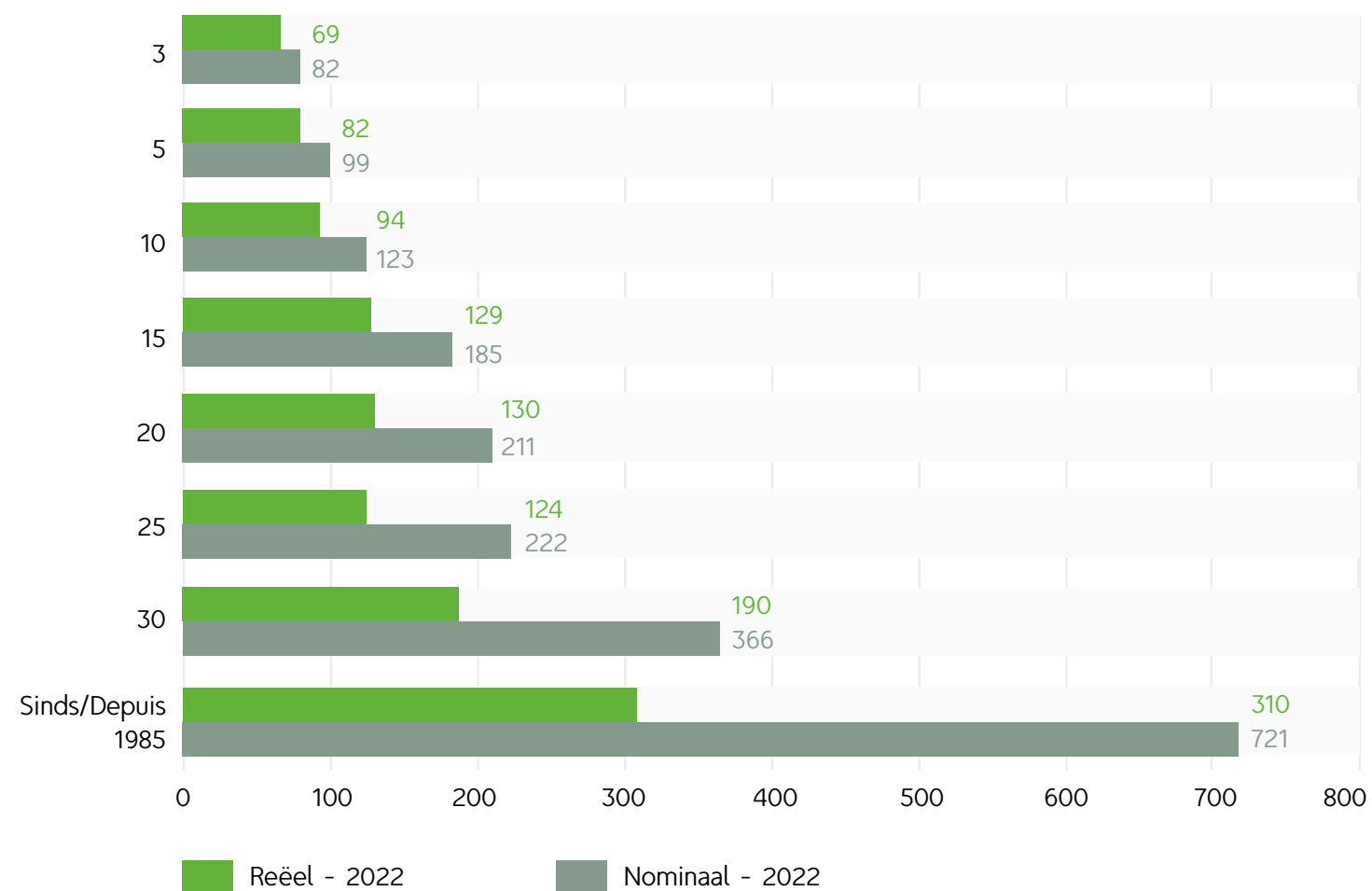
De pensioenfondsen behaalden gedurende 2022 een gemiddelde return van -14,98%. Eind 2022 investeerden de Belgische pensioenfondsen gemiddeld 36,1% in aandelen, 47,6% in obligaties, 2,8% in vastgoed, 3,6% in liquiditeiten en 9,9% in verschillende alternatieve categorieën activa. Tegen een uiterst moeilijke macro-economische achtergrond woedde in 2022 de perfecte storm op de financiële markten waardoor nagenoeg alle activaklassen negatieve returns haalden.

4.2.2. Rendementen bekeken op lange termijn

Pensioenfondsen zijn echter in de eerste plaats langetermijnbeleggers waardoor kortetermijnrendementen minder relevant zijn voor de sector. Over een periode van 38 jaar behalen de pensioenfondsen een reëel jaarlijks rendement na inflatie van 3,78%. 100 EUR in 1985 is thans in reële termen 310 EUR geworden (hetgeen overeenstemt met ongeveer 721 EUR in nominale termen).

³ Cijfers op basis van de voorlopige financiële enquête georganiseerd door PensioPlus.

Rendementen sinds 1985

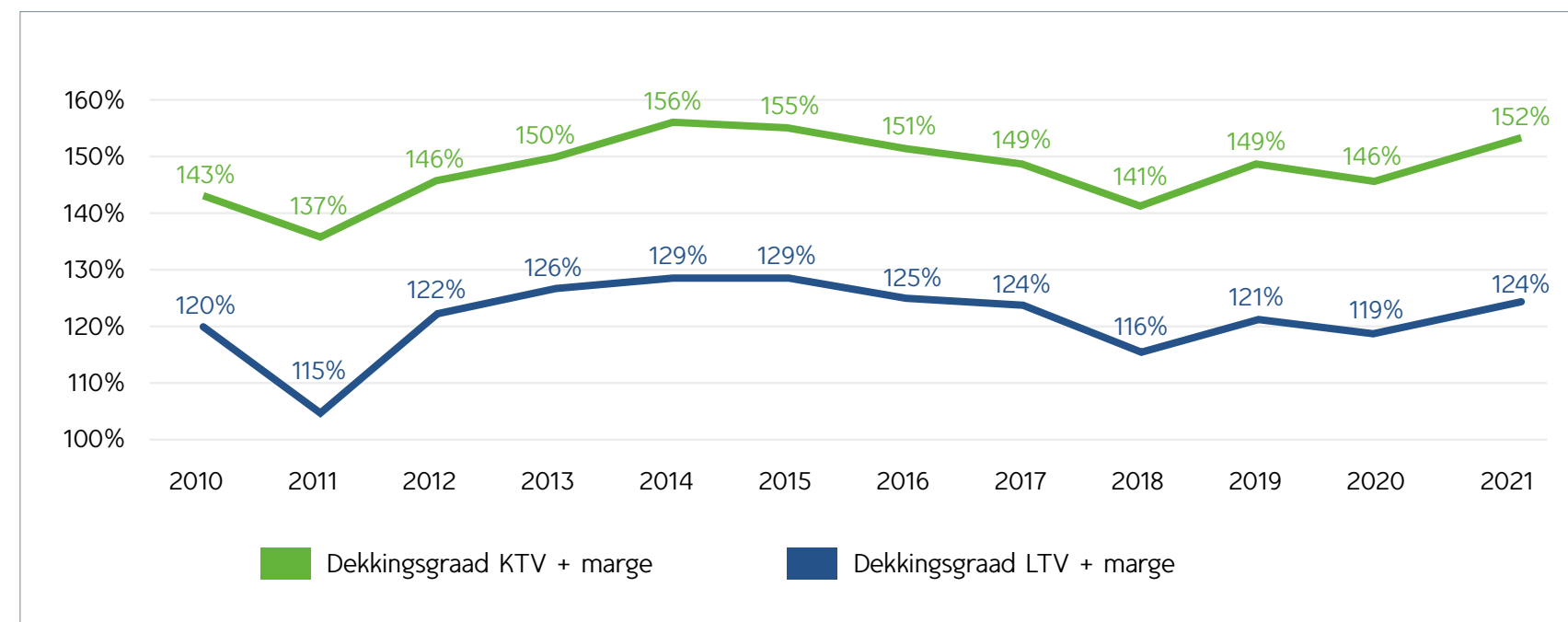
De waarde van 100 EUR

4.3. De soliditeit van de sector ⁴

In het licht van de uiterst uitdagende omstandigheden op de financiële markten, behaalden de Belgische pensioenfondsen in 2022 een gemiddeld rendement van -14,98%. Bijkomende inspanningen zijn vereist om de buffers terug op peil te brengen

en voor een aantal fondsen zullen herstelmaatregelen nodig zijn. De gemiddelde financieringsgraad op sectorniveau blijft evenwel voldoende omwille van de aangehouden buffers en/of de aanwezigheid van sterke sponsors.

Funding ratio

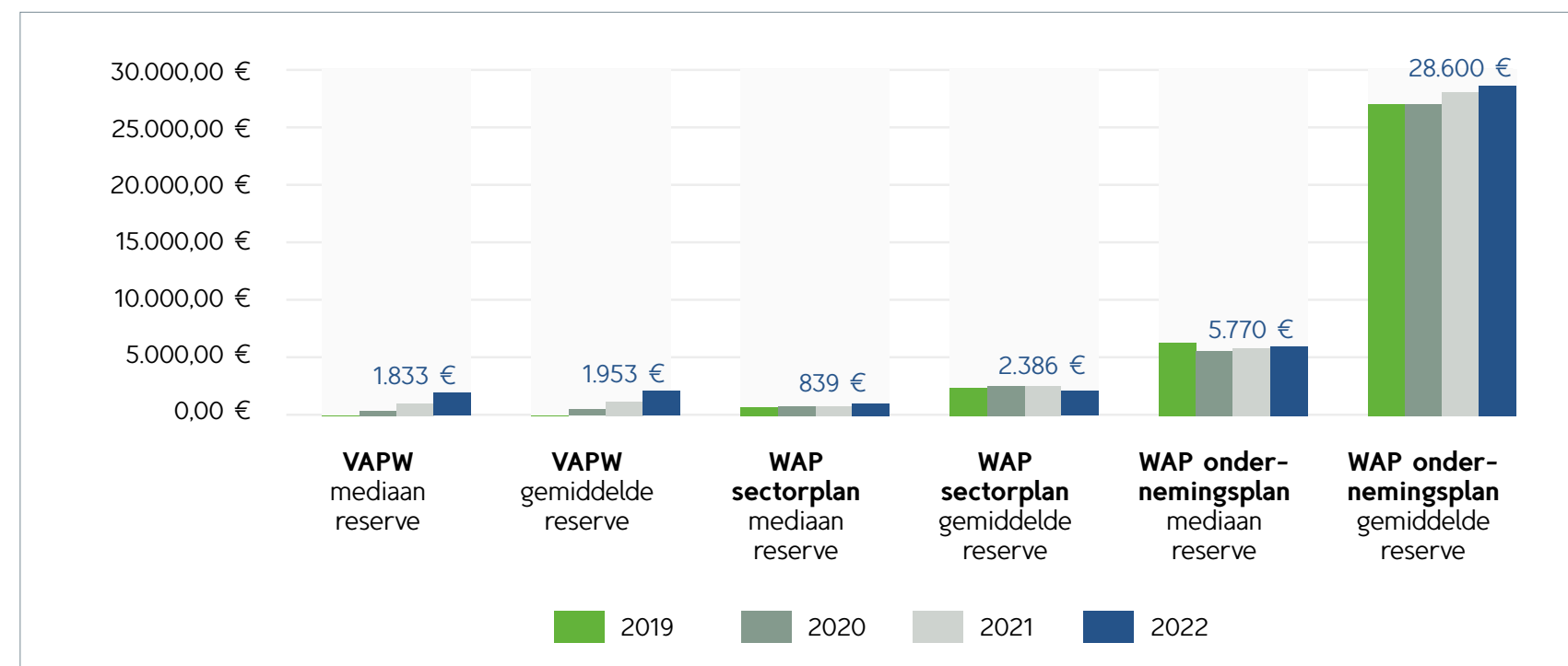
⁴ Bron: FSMA sectoroverzicht 2021.

4.4. Enkele cijfers van de 2e pijler

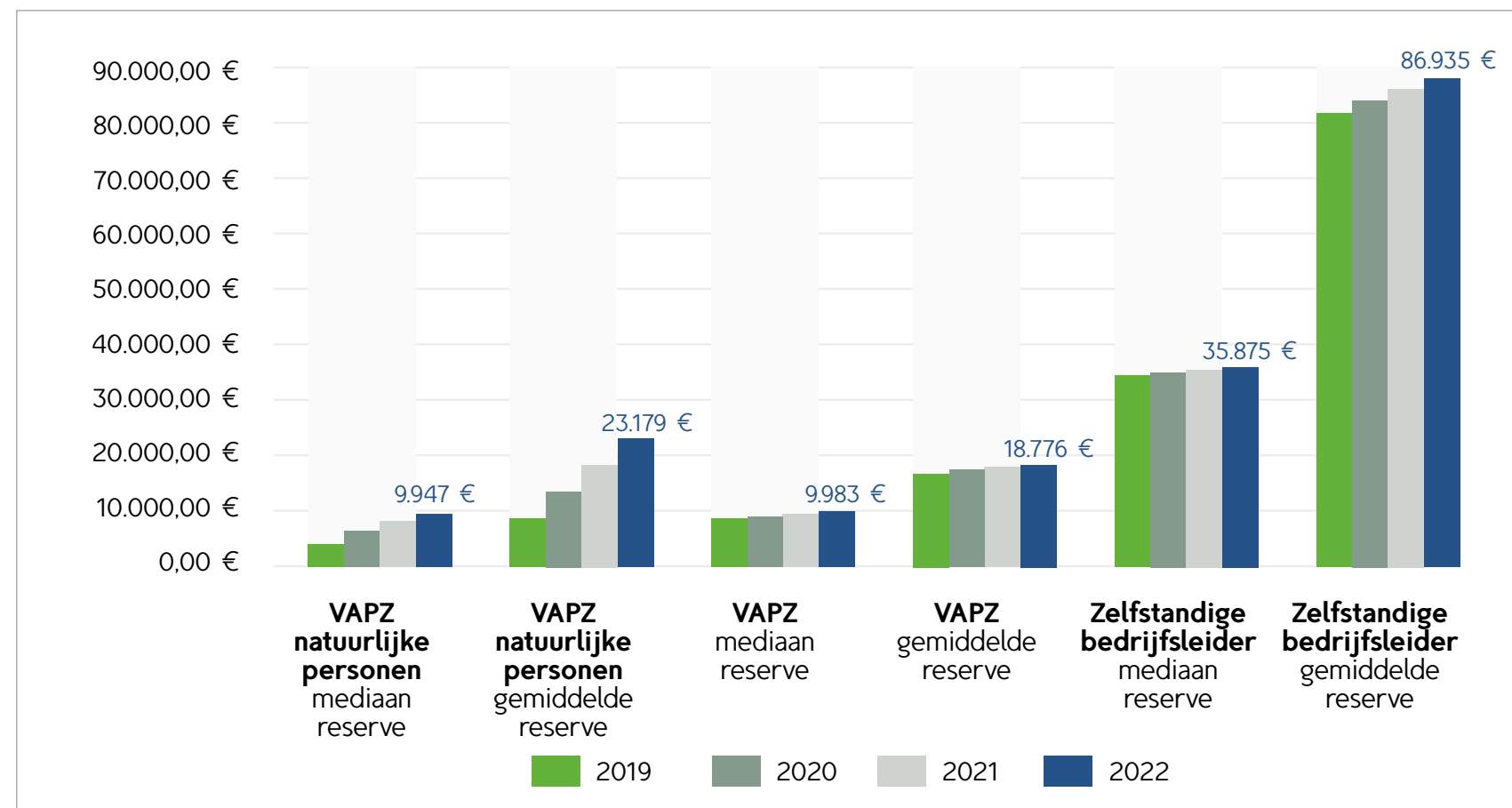
Per 1 januari 2022 waren er in totaal 4.173.628 aangeslotenen binnen de 2e pijler met een totaal van 101.064.531.429,28 EUR aan opgebouwde pensioenreserves⁵.

Zoals blijkt uit onderstaande grafiek blijven er grote verschillen naargelang het sociaal statuut van de aangeslotenen en bestaat er een werkelijke nood aan een verdere verdieping van de 2e pijler.

Verworven reserve - gemiddelde en mediaan werknemers

⁵ Cijfers op basis van het sectoroverzicht 'De tweede pensioenpijler in beeld - 2021' zoals gepubliceerd door de FSMA.

Verworven reserve - gemiddelde en mediaan zelfstandigen

Aanvullende pensioenen zijn een essentieel onderdeel van de pensioenoplossing

De 2e pijler heeft zijn plaats in het Belgisch pensioenbestel en is noodzakelijk om te zorgen voor een adequaat pensioen voor iedereen. Het wettelijk pensioen staat vandaag onder druk; demografisch evolueren we naar een situatie waarin steeds minder actieven bijdragen voor de gepensioneerden en omwille van de vergrijzing zal de toekomstige pensioenfactuur nog verder toenemen. De tandem van repartitie in de 1e pijler enerzijds en kapitalisatie in de 2e pijler anderzijds, is dan ook een noodzaak opdat elke toekomstige gepensioneerde van een onbezorgde oude dag kan genieten.

PensioPlus wil, in samenspraak met alle stakeholders, verder vorm geven aan een “en-en verhaal” dat een solide wettelijk pensioen combineert en aanvult met een brede en diepe 2e pijler.

PensioPlus volgt het wettelijk en reglementair kader op de voet

5.1. Wetgeving

5.2. Fiscaliteit

5.3. Circulaires, mededelingen, publicaties en consultaties van de FSMA

5.4. Commissie voor aanvullende pensioenen

5.5. Commissie voor het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen

5.6. Sigedis

5.7. Overige actualiteit België

5.8. Europa

5. PensioPlus volgt het wettelijk en reglementair kader op de voet

PensioPlus volgt zowel de Belgische als de Europese actualiteit rond aanvullende pensioenen op de voet. Samen met haar leden formuleert PensioPlus hierover standpunten en brengt die onder de aandacht van haar leden, beleidsmakers en verschillende nationale en internationale organisaties.

5.1. Wetgeving

5.1.1. Uitzonderlijke pensioenmaatregelen in het kader van COVID-19 en energiecrisis

Op 14 januari 2022 besliste de ministerraad om de uitzonderlijke maatregelen tot behoud van de 2e pijleropbouw bij tijdelijke werkloosheid ten gevolge van COVID-19 te verlengen vanaf 1/10/2021 tot 31/03/2022. Deze beslissing vond uiteindelijk zijn beslag in de wet van 14 februari 2022 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie (1) die op 25 februari 2022 gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad.

In het kader van de energiecrisis werd dan weer in oktober 2022 een wetsvoorstel ingediend met maatregelen om in geval van tijdelijke werkloosheid in het kader van de energiecrisis de continuïteit van de pensioenopbouw en de risicodekkingen te

vrijwaren. Het betrof meer bepaald het bijzonder stelsel van tijdelijke economische werkloosheid voor energie-intensieve bedrijven die operationele verliezen lijden wegens de stijging van aardgas- en elektriciteitskosten ten gevolge van de Russische militaire agressie tegen Oekraïne, zoals bedoeld in de wet betreft de tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de energiecrisis. Deze maatregelen waren volledig gelijklopend met de maatregelen die tijdens de COVID-19-crisis van toepassing waren. Uiteindelijk werd de wet⁶ gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 3 november 2022, en gingen de hierin voorziene maatregelen in op 15 september 2022 en zouden ze gelden tot 31 maart 2023, zijnde de einddatum van het bijzonder stelsel van tijdelijke werkloosheid.

PensioPlus pleegde overleg met het kabinet pensioenen in dit kader en informeerde haar leden over deze uitzonderlijke pensioenmaatregelen.

⁶ Wet van 30 oktober 2022 houdende tijdelijke ondersteunings- maatregelen ten gevolge van de energiecrisis (1)

5.1.2. Klokkenluiderswet

In 2019 vaardigde de Europese wetgever een richtlijn⁷ uit om te voorzien in een globale bescherming van “klokkenluiders”. Die richtlijn legde een aantal minimale beschermingsnormen op in, onder andere, de financiële sector. Deze richtlijn werd omgezet in Belgisch recht met de Belgische klokkenluiderswet⁸ die op 15 december 2022 werd gepubliceerd, met een inwerkingtredingsdatum van 15 februari 2023.

Het toepassingsgebied van deze wet is ruimer omschreven dan dit van de richtlijn.

Het materieel toepassingsgebied van deze klokkenluiderswet en de Europese richtlijn strekt zich uit tot een 12-tal beleidsdomeinen waarbij voor elk domein een niet-limitatieve opsomming wordt gegeven van de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen in kwestie. “Financiële diensten”, waaronder bedrijfspensioenen, worden hier ook onder gevat. Pensioenfondsen vallen met andere woorden onder het toepassingsgebied van de wet. Daarenboven behoren – in tegenstelling tot bij de Richtlijn –

inbreuken betreffende belastingfraude en sociale fraudebestrijding tevens tot het toepassingsgebied, alsook inbreuken betreffende de regels over de werking van de Europese interne markt (mededinging en staatssteun).

De bescherming van de klokkenluiderswet geldt voor personen die te goeder trouw melding doen van feiten en inbreuken waarvan zij kennis hebben genomen in het kader van een werkgerelateerde context. Deze notie wordt ruim opgevat in die zin dat niet enkel werknemers worden beoogd maar tevens zelfstandigen, aandeelhouders en personen die behoren tot het bestuurlijk, leidinggevend of toezichhoudend orgaan, vrijwilligers en bezoldigde of onbezoldigde stagiairs alsook eenieder die werkt onder toezicht en leiding van aannemers, onderaannemers en leveranciers waarop de juridische entiteit beroep doet. Daarenboven worden tevens personen wiens werkrelatie nog moet aanvangen of dewelke inmiddels is beëindigd, beoogd.

Een klokkenluider kan kiezen tussen de voor hem of haar meest geschikte meldingswijze: het interne meldingskanaal dat de juridische entiteit (onder bepaalde voorwaarden) zal moeten opzetten of het externe meldingskanaal bij een nog aan te duiden,

⁷ Richtlijn (EU) 2019/1937 van 23 oktober 2019 van het Europees Parlement en de Raad van inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden.

⁸ Wet van 28 november 2022 betreffende de bescherming van melders van inbreuken op het Unie- of nationale recht vastgesteld binnen een juridische entiteit in de private sector.

onafhankelijke en autonome “Klokkenluidersautoriteit”. Als er geen passende kanalen zijn, dan kan de betrokkene in laatste instantie te goeder trouw kiezen voor openbaarmaking via de media.

Private juridische entiteiten met 50 of meer werknemers zijn verplicht om een intern meldingskanaal te voorzien.

Wanneer een klokkenluider een melding te goeder trouw doet, kan deze beroep doen op de door de Klokkenluiderswet voorziene specifieke beschermingsmaatregelen. Zo bepaalt de wet een verbod op represailles, ondersteunings- en beschermingsmaatregelen tegen represailles, en in de bescherming van de identiteit van de melder. Inbreuken op deze regels worden gesanctioneerd met administratieve boetes en zelfs strafrechtelijke sancties.

IBP's hadden al een interne klokkenluidersregeling in voege die deel uitmaakte van hun integriteitsbeleid⁹. In het licht van de nieuwe Klokkenluiderswet moesten de IBP's deze procedure herzien én uitbreiden, zowel voor het materieel toepassingsgebied (o.m. belastingfraude en -ontduiking en sociale fraudebestrijding) als voor het personeel toepassingsgebied (ruimer dan louter “personen die werken voor de IBP”).

PensioPlus besprak de concrete toepassing van de wet voor IBP's met FSMA en informeerde haar leden o.m. via infoflashes en een specifieke infosessie.

5.1.3. Transparantiewet

In oktober 2022 werd het wetsvoorstel tot wijziging van verscheidene bepalingen ter versterking van de transparantie in het kader van de 2e pensioenpijler ingediend in de Kamer. Dit wetsontwerp beoogde de transparantie in het kader van de 2e pijler te versterken, zowel wat de gegevens betreft die aangeslotenen ontvangen van hun werkgever of van hun pensioeninstelling, als wat de informatie betreft die zij over hun aanvullend pensioen kunnen consulteren op mypension.be.

Het is de bedoeling om via kwaliteitsvolle informatie aan de burger een duidelijker inzicht te bieden in het aanvullend pensioen dat die later mag verwachten. Dit moet ook het vertrouwen in de 2e pijler en het pensioenstelsel in het algemeen vergroten. Daarnaast werden in het ontwerp de beheerskosten beperkt, onder meer door een versterking van de rol van Sigedis en mypension.be.

⁹ Art. 77/5, § 2, eerste lid WIBP.

De wet werd in de kamer aangenomen op 26 december 2022 en op 2 februari 2023 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad¹⁰.

Het streven van de wet om te via kwaliteitsvolle pensioencommunicatie een duidelijker inzicht bij de burger te bekomen, wordt geconcretiseerd door de volgende krachtlijnen doorheen de wet aan te houden.

- **Begrijpelijk.** Pensioencommunicatie moet correct, duidelijk en begrijpelijk zijn; aangeslotenen willen op een eenvoudige manier vernemen hoe hun aanvullend pensioen in elkaar zit, hoeveel ze al hebben opgebouwd en hoeveel ze later mogen verwachten.
- **Uniform.** Pensioeninformatie moet herkenbaar en vergelijkbaar zijn: dezelfde regels moeten gelden voor alle pensioeninstellingen en -producten.
- **Principle-based.** De wet beperkt zich tot het bepalen van de kwalitatieve standaarden waaraan pensioeninformatie moet voldoen, zonder al te zeer in detail te regelen welke vorm deze dient aan te nemen. Zo wordt de opmaak van het pensioenoverzicht voortaan toevertrouwd aan

Sigedis met dien verstande dat hierbij de nodige aandacht zal worden besteed aan voldoende visibiliteit voor de inrichter en de pensioeninstelling. De methodologische aspecten voor de pensioenprojecties zullen verder worden vastgesteld bij Koninklijk Besluit en FSMA zal tenslotte een aansluitingsdocument uitwerken, waarin op een beknopte en begrijpelijke wijze de kerninformatie over het pensioenplan wordt weergegeven.

- **Pertinent.** Pensioencommunicatie moet afgestemd zijn op de informatienoden van de aangeslotenen waarbij juiste evenwicht moet worden gezocht tussen te veel en te weinig informatie.
- **Gelaagd.** Pensioencommunicatie aan de aangeslotenen (zoals het jaarlijkse pensioenoverzicht) moet beknopt zijn en een helder antwoord bieden op de kernvragen van de betrokkenen. Voor meer gedetailleerde informatie, een tweede laag aan informatie als het ware, kan worden doorverwezen naar andere documenten (zoals bijvoorbeeld het pensioenreglement) die ter beschikking worden gesteld aan de aangeslotenen. De transparantiewet voert bijgevolg een onderscheid in tussen gepersonaliseerde informatie en algemene informatie.

¹⁰ Wet 26 december 2022 tot wijziging van verscheidene bepalingen ter versterking van de transparantie in het kader van de tweede pensioenpijler (1)

Gepersonaliseerde informatie dient actief naar de aangeslotenen te worden gecommuniceerd (de wet spreekt ter zake over “bezorgen”), terwijl bij algemene informatie het “ter beschikking stellen” ervan aan de aangeslotenen volstaat.

Met het oog op een beperking van de beheerskosten is het de bedoeling om op termijn de pensioencommunicatie zoveel als mogelijk digitaal te laten verlopen, voor zover uiteraard de bestemming ook digitaal bereikt kan worden. De aangeslotene dient hiertoe zijn persoonlijk e-mailadres te registreren bij Sigedis. Aangeslotenen hebben evenwel steeds het recht om een papieren versie van de pensioencommunicatie te ontvangen.

De wet voorziet in dit licht aanpassingen aan het pensioenoverzicht en het uitbetalingsproces bij leven en bij overlijden, creëert een aantal nieuwe documenten zoals een aansluitingsdocument, bepaalt hoe algemene informatie moet gecommuniceerd worden en behelst tenslotte een aantal maatregelen inzake administratieve vereenvoudiging.

De wet zal op een gefaseerde manier in werking treden: de algemene bepalingen gaan in vanaf 1 januari 2023 maar een aantal andere bepalingen zullen pas op een latere datum in voege treden; met name:

- het pensioenoverzicht in 2024;
- het aansluitingsdocument in 2025;
- nieuwe bepalingen voor het transparantieverlag in 2026 (slaande op het jaar 2025);
- de uitzonderingsprocedure voor de sectoren eindigt in 2027.

PensioPlus stond in nauw overleg met het kabinet Pensioenen bij de uitwerking van de wet. Verder levert PensioPlus via haar werkgroepen DB2P en Transparantie de nodige input in het kader van de twee grote werven die werden opgezet in het kader van deze wet: enerzijds bekijkt men hoe het nieuwe pensioenoverzicht op mypension eruit moet zien, en anderzijds bereidt de FSMA een KB voor ter definiëring van de parameters en de methodologie voor onder andere het uitvoeren van de pensioenprojecties.

PensioPlus informeerde haar leden gedurende 2022 op regelmatige basis over deze wet via infoflashes en infosessies.

5.2. Fiscaliteit

5.2.1. Standpunt fiscale administratie inschatting wettelijk pensioen zelfstandigen in het kader van de 80%-regel

De wet van 15 juni 2021¹¹ heeft in het kader van de berekening van het wettelijk rustpensioen voor zelfstandigen de befaamde harmonisatiecoëfficiënt afgeschaft. Hiertoe werd beslist met het oog op het aligneren van de wettelijke pensioenstelsels van werknemers en zelfstandigen. Voor wat betreft toekomstige activiteitsjaren – en meer bepaald vanaf 1 januari 2021 – bouwen zelfstandigen voortaan dus een hoger rustpensioen op.

In dit licht stelde zich de vraag hoe dit verwerkt zou worden in het kader van de 80%-regel, meer bepaald op het vlak van de forfaitaire inschatting van het wettelijk pensioen.

In haar circulaire 2022/C/33 van 31 maart 2022¹² stelde de Administratie ter zake een “proportionele” berekening voorop waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de reeds gepresteerde en de toekomstige carrière (vanaf 2021). In deze circulaire stelde de Administratie echter eveneens een aantal bijkomende vereisten die ingrepen op de bestaande systematiek van de berekening van de 80%-regel én voorzag ze de facto een retroactieve werking van de nieuwe regels door de circulaire te laten ingaan vanaf inkomstenjaar 2021. Gegeven de praktische toepassingsproblemen voor de sector, heeft PensioPlus bij de Administratie aangedrongen op een pragmatische houding teneinde de retroactieve toepassing van de circulaire te temperen enerzijds en voldoende lange overgangsperioden te voorzien anderzijds.

¹¹ Wet van 15 juni 2021 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de pensioenregelingen voor werknemers en zelfstandigen, wat betreft de berekening van het proportioneel pensioen (1)

¹² Circulaire 2022/C/33 over de vaststelling van het wettelijke rustpensioen in het kader van de aanvullende pensioenen voor bedrijfsleiders die aan het sociaal statuut van de zelfstandigen onderworpen zijn.

O.m. na herhaaldelijke contactnames van PensioPlus met de Administratie zijn er uiteindelijk nog twee addenda op de voormelde circulaire verschenen: de circulaire 2022/C/79 van 29 augustus 2022¹³ en de circulaire 2023/C/10 van 16 januari 2023¹⁴. Met deze laatste circulaire heeft de Administratie de nodige aanpassingen voorzien om een overschatting van het maximumpensioen voor de jaren uitgeoefend als zelfstandige vóór 2021 te vermijden en verduidelijkt dat excedenten die als voorschot gelden voor de verschuldigde premies na de aanslagjaren 2022 en 2023 kunnen worden verrekend zonder beperking in de tijd.

Niettegenstaande dit welgekomen rechtzettingen en verduidelijkingen betreffen, betreurt de sector vooral de manier waarop dit alles gelopen is. Deze werkwijze heeft er immers voor gezorgd dat een aantal van onze leden op verschillende tijdstippen hun procedures moesten aanpassen, met een verhoging van de werkingskosten tot gevolg. PensioPlus dringt bij de Administratie aan op een nauwere samenwerking in dit kader.

5.2.2. Mogelijke bredere fiscale hervorming en Blauwdruk

Medio 2022 lanceerde minister van Financiën Van Peteghem een “*Blauwdruk voor een bredere fiscale hervorming*”. Hiermee werd werk gemaakt van de in het Regeerakkoord aangekondigde bredere fiscale hervorming, met als doel het Belgische belastingstelsel rechtvaardiger, moderner, eenvoudiger en neutraler te maken.

Begin juli 2022 organiseerde de FOD Financiën een symposium over dit thema. Daar werd o.m. de Algemene Visienota van professor Delanote van de Ugent (coördinator van de bredere fiscale hervorming) voorgesteld. In deze nota worden verschillende beleidsvoorbereidende aanbevelingen gedaan, o.m. op het vlak van de 2e Pijler.

PensioPlus heeft naar aanleiding van de publicatie van deze Algemene Visienota en de Blauwdruk een aantal bemerkingen geformuleerd en aangekaart bij het kabinet Financiën.

¹³ Circulaire 2022/C/79 – Addendum aan de circulaire 2022/C/33 over de berekening van de 80 %-grens.

¹⁴ Circulaire 2023/C/10 – Addendum aan de circulaire 2022/C/33 over de berekening van de 80 %-grens.

PensioPlus wees erop dat de hervorming niet ten koste mag gaan van een verdere veralgemening en verdieping van de 2e pensioenpijler, omdat aanvullende pensioenen een cruciaal onderdeel zijn van de pensioenoplossing.

Vertrouwen en een stabiel juridisch en fiscaal kader met respect voor de verworven rechten zijn cruciaal. Wijzigingen kunnen enkel spelen op prestaties opgebouwd door toekomstige pensioenbijdragen en er dient een voldoende lange overgangstermijn te worden voorzien teneinde de pensioeninstellingen in staat te stellen enerzijds de wijzigingen te verwerken en anderzijds de nodige communicaties te voorzien naar de diverse stakeholders (sectoren, werkgevers, aangeslotenen, enz.).

De sector heeft oog voor bepaalde incoherenties of ongewenste effecten op het vlak van de 80%-regel en onderschrijft de noodzaak tot uitklaring van de toepassingsproblemen. Samen met Assuralia heeft PensioPlus dan ook een concreet voorstel

uitgewerkt om hieraan tegemoet te komen. De sector wil oneigenlijk gebruik in dit kader tegengaan en pleit voor meer transparantie inzake fiscale regels, alsook voor een makkelijker controleerbare en niet voor interpretatie vatbare 80%-regel. De doelstelling moet blijven uitgaan van de filosofie van het opbouwen van een gepaste vervangingsratio - namelijk de som van de 1e en 2e pijler tot 80% van het loon - die ervoor zorgt dat werknemers en zelfstandigen hun levensstandaard bij pensionering kunnen verderzetten.

Het blijft volgens PensioPlus cruciaal om verder in te zetten op een “en-en verhaal”: de combinatie van een solide wettelijk pensioen aangevuld met een brede en diepe 2e pijler.

PensioPlus pleegde gedurende 2022 op regelmatige basis overleg met het kabinet financiën in dit kader en blijft deze dossiers actief opvolgen.

5.3. Circulaires, mededelingen, publicaties en consultaties van de FSMA

5.3.1. Nieuwe praktijkgids FSMA

FSMA publiceerde op 19 januari 2022 haar praktijkgids inzake governance voor IBP's op haar site. In overeenstemming met de IORP II-Richtlijn wilde FSMA hiermee uitvoering geven aan de verplichting om te voorzien in de nodige "algemene richtsnoeren op het gebied van bedrijfspensioenregelingen".

Het prudentieel kader voor pensioenfondsen is in Belgisch recht vastgelegd in de WIBP. De invulling van deze wet werd grotendeels bepaald op Europees niveau door de IORP II-Richtlijn die begin 2019 in Belgisch recht werd omgezet. De voornaamste nieuwigheden in dit kader hadden betrekking op de regels in verband met grensoverschrijdende activiteiten, de governance en de informatieverplichtingen. De Belgische wetgever opteerde in dit kader voor een "technische" omzetting van IORP II in de WIBP. Vele wijzigingen betroffen eigenlijk een omvorming van "soft law" (verplichtingen die reeds voorzien waren in circulaires) naar "hard law".

De meeste van de in de WIBP opgenomen normen zijn op een "open" manier geformuleerd. In plaats van normatief en exact op te leggen hoe een bepaalde verplichting dient te worden ingevuld, beperkt de wet zich veelal tot het beschrijven van een bepaald resultaat. De IBP's moeten vervolgens die normen zelf invullen, rekening houdend met hun specifieke situatie en omstandigheden. Het proportionaliteitsbeginsel speelt hierin een centrale rol. Overeenkomstig dit principe moet het OFP de wettelijke normen invullen op een manier die in verhouding staat tot de omvang, de aard, schaal en complexiteit van de werkzaamheden van de IBP.

De controle van de FSMA gebeurt dan ook per individuele IBP, rekening houdende met de specifieke kenmerken en eigenschappen.

De FSMA heeft in de Praktijkgids haar visie opgenomen over de toepassing van de wettelijke governanceregels. Daarnaast vermeldt de FSMA ook een aantal voorbeelden van goede praktijken.

Deze praktijkgids houdt ook rekening met een aantal “opinions” die EIOPA ondertussen publiceerde over de invulling van de governance en risicobeheersbepalingen uit IORP II.

PensioPlus heeft via verschillende werkgroepen de input van de sector in dit kader verzameld en overgemaakt aan FSMA. De toezichthouder heeft hier rekening mee gehouden in de redactie van de praktijkgids.

5.3.2. Verduidelijkingen FSMA m.b.t. gebruik LEI

Op 24 mei publiceerde FSMA een bericht waarin zij de richtsnoeren van EIOPA voor het gebruik van de identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI) door (o.m.) IBP's toelichtte en zich uitliet over de tenuitvoerlegging van die richtsnoeren door FSMA. Ter zake verlangde FSMA dat minstens de IBP's met een balanstotaal van 1 miljard euro of

meer over een LEI-code beschikken en deze ter beschikking stellen van de FSMA. Daarnaast maakte FSMA melding van de verplichting om over een LEI-code te beschikken op grond van de EMIR-verordening¹⁵.

PensioPlus onderlijnde in de communicatie naar haar leden hierover dat deze richtsnoeren los dienen te worden gezien van (onrechtstreekse) verplichtingen op basis van andere regelgeving en dat meer in het bijzonder rekening moet worden gehouden met een aantal verplichtingen die voorzien zijn in het kader van MIFIR¹⁶. Sinds 3 januari 2018 moet elke beleggingsonderneming die transacties in financiële instrumenten verricht, uiterlijk aan het einde van de volgende werkdag de volledige en nauwkeurige details van deze transacties melden aan de bevoegde autoriteit. Deze details betreffen o.m. de identificatie van de cliënten namens wie de beleggingsonderneming de transactie heeft uitgevoerd, via de zogenaamde LEI-code. Bijgevolg beschikken nagenoeg alle pensioenfondsen reeds sinds begin 2018 over een LEI.

¹⁵ Verordening (EU) 648/2012 van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters.

¹⁶ Verordening (EU) 600/2014 betreffende markten in financiële instrumenten en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012.

5.3.3. FSMA Jaarverslag 2021

FSMA staat (o.m.) in voor het sociaal toezicht op de aanvullende pensioenen en oefent ook een prudentieel toezicht uit op de pensioenfondsen teneinde te waken over de financiële gezondheid en passende organisatie van IBP's. In haar jaarverslag brengt FSMA verslag uit omtrent dit toezicht.

In het kader van de naleving van de wetgeving inzake aanvullende pensioenen lag de nadruk op controles waarbij FSMA bepaalde thema's voor de ganse sector onderzoekt. Deze controles kunnen uitmonden in individuele handhavingstrajecten, algemene sectorleidraden en beleidsmatige aanbevelingen aan de betrokken overheidsinstanties. In 2021 werden o.m. volgende thema's onderzocht: de onmiddellijke aansluiting bij een pensioenplan, het

verschuiven van het beheer van aanvullende pensioenen naar tak 23-producten, de aandacht voor transparantie over het beheer van aanvullende pensioenen, correcte DB2P-aangiften, onderzoek over de impact van de kosten in de 2e en 3e pensioenpijler en de uitbetaling van het aanvullend pensioen.

Voor wat betreft het prudentieel toezicht op IBP's focust het jaarverslag op een aantal sectorale tendensen: de overdracht van activiteiten van kleine pensioenfondsen naar multi-inrichterfondsen en de positieve rendementen ondanks coronacrisis en herstelmaatregelen. Verder bericht het verslag over de inspectierondes van 2021 die gericht waren op de controle van de actuariële functie en het databeheer, om vervolgens de publicatie te melden van de praktijkgids inzake de nieuwe regels over governance en risicobeheer.

5.4. Commissie voor aanvullende pensioenen

5.4.1. CAP advies administratieve vereenvoudiging

De CAP onderzocht op vraag van de minister van Pensioenen de mogelijkheden tot administratieve vereenvoudiging binnen de 2e pensioenpijler. Dit onderzoek leidde tot [advies nr. 41](#).

Het advies bevat een aantal voorstellen die naar het oordeel van de commissie bijdragen tot een verdere administratieve vereenvoudiging binnen de 2e pensioenpijler voor werknemers. Meer bepaald formuleert de commissie een aantal voorstellen op het vlak van:

- de verdere uitbouw van geautomatiseerde terbeschikkingstelling van informatie noodzakelijk voor het beheer van aanvullende pensioenen door Sigedis;
- het aanbieden van gedigitaliseerde informatie over het aanvullend pensioen.

Daarnaast bevat het advies een aantal punctuele voorstellen met betrekking tot de multi-inrichterpensioenstelsels (MIPS) en de vereiste van identieke toezeggingen, de aanpassing van bepaalde wettelijke termijnen aan de realiteit van de informatiedoorstroming binnen het netwerk van sociale zekerheid en de afschaffing van de rapportering naar de FSMA in verband met individuele pensioentoezeggingen.

Deze voorstellen werden grotendeels verwerkt in de hiervoor vermelde transparantiewet.

Een vertegenwoordiger van PensioPlus maakt deel uit van de CAP. PensioPlus informeerde haar leden over dit advies.

5.5. Commissie voor het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen

5.5.1. CAPZ advies mogelijkheid tot vervroegde opname van het aanvullend pensioen in een situatie van 'particular hardship'

De CAPZ onderzocht op vraag van de minister van Pensioenen de vraag of een burger in geval van een acute financiële noodsituatie ('particular hardship') uitzonderlijk een beroep zou kunnen doen op een eventueel opgebouwd aanvullend pensioen.

In het [advies nummer 14](#) merkte de commissie op dat het aanvullend pensioen in eerste instantie bedoeld is als aanvulling

op het wettelijk pensioen en om te beschermen tegen de financiële risico's verbonden aan de oude dag.

De regelgeving voorziet al in uitzonderingen en beschrijft een aantal gevallen waarin een beroep gedaan kan worden op het opgebouwde aanvullend pensioen voor de pensioenleeftijd bereikt is.

De commissie is daarom van oordeel dat oplossingen voor burgers in acute financiële noodsituaties best uitgewerkt worden zonder een beroep te doen op het aanvullend pensioen.

5.5.2. CAPZ advies automatisering

Op vraag van de minister van Zelfstandigen deed de CAPZ onderzoek naar de mogelijkheden tot automatisering met het oog op reductie van administratieve beheerskosten en kosten ten laste van de aangeslotenen. Dit resulteerde in het [advies nummer 15](#) van de CAPZ.

De commissie formuleerde in haar advies een aantal voorstellen betreffende de mogelijkheden op het vlak van automatisering en administratieve verlichting die toelaten om de administratieve beheerskosten af te bouwen. Het gaat meer bepaald over volgende punten:

- verdere uitbouw van informatieverstrekking via Sigedis van administratieve gegevens nodig voor het beheer van aanvullende pensioenen;
- oplossing voor het zware administratieve beheer verbonden aan de uitbetaling van kleine rentes;

- regularisatie solidariteitsbijdrage;
- m.b.t. RIZIV-contracten: rechtstreekse betaling door het RIZIV aan de aangeslotene van eventuele bedragen die worden betaald na de wettelijke pensionering;
- gedigitaliseerde terbeschikkingstelling van informatie: verdere uitbouw van www.mypension.be;
- harmonisering van de rapporteringsregels.

In een tweede deel van het advies nam de Commissie een aantal voorstellen op met betrekking tot de kosten ten laste van de aangeslotenen.

Een aantal van deze voorstellen werden verwerkt in de hiervoor vermelde transparantiewet.

Een vertegenwoordiger van PensioPlus maakt deel uit van de CAPZ. PensioPlus informeerde haar leden regelmatig over de werkzaamheden van de CAPZ.

5.5.3. CAPZ advies nieuwe regels voor de raming van het wettelijk pensioen voor zelfstandige bedrijfsleiders binnen de fiscale 80%-begrenzing

De fiscale administratie besprak in de (hiervoor vermelde) fiscale Circulaire 2022/C/33 de gevolgen van de afschaffing van de correctiecoëfficiënt voor loopbaanjaren vanaf 2021 in de berekening van het wettelijk pensioen voor zelfstandigen op de raming van het wettelijk rustpensioen voor de berekening van de 80%-grens.

In het [advies nummer 16](#) wees de CAPZ erop dat de retroactieve werking van de circulaire leidt tot rechtsonzekerheid.

Door in werking te treden vanaf aanslagjaar 2022, bestond het risico dat de fiscale aftrek van bijdragen gestort in 2021 en in 2022 ter discussie zou komen te staan, terwijl de stortingen wel gebeurden volgens de fiscale regels van dat moment.

Daarnaast stelde de commissie vast dat verschillende elementen het problematische karakter van de 80%-regel versterken.

Slechts 1 element uit de 80%-regel (de manier waarop men het wettelijk pensioen inschat) werd aangepast, terwijl ook andere parameters, zoals bv. de gebruikte omzettingscoëfficiënten en de raming van de winstdeelname, onder handen hadden genomen kunnen worden.

Ook bij de concrete invulling van de inschatting van het wettelijk zelfstandigenpensioen, waarbij een identiek percentage gehanteerd wordt als bij werknemers, stelde de commissie zich vragen.

Ten slotte onderlijnde de commissie dat er een aantal niet onbelangrijke toepassingsvragen zijn.

De commissie ziet meer heil in een grondige, algemene herwerking van de 80%-regels, met behoud van de filosofie van een 80% vervangingsratio.

5.6. Sigedis

5.6.1. DB2P-netwerkverplichtingen – minimale veiligheidsnormen

Sigedis brengt jaarlijks de DPO's van de pensioeninstellingen samen in de subwerkgroep informatiebeveiliging DB2P. Tijdens de bijeenkomst van 17 oktober 2022 is een kader voor IBP-verplichtingen met betrekking tot de organisatie binnen de netwerkorganisaties vastgesteld en is de rol van PensioPlus in het beheer van de subwerkgroep verduidelijkt.

Het kader bepaalt dat de verantwoordelijke van het dagelijks bestuur verantwoordelijk is en blijft voor de informatie- en systeembeveiliging van de pensioenorganisatie. In dit verband wordt per organisatie minstens één DPO aangesteld, wiens contactgegevens aan Sigedis worden meegedeeld. Deze DPO maakt geen deel uit van de operationele keten en bevindt zich niet in de hiërarchie, dit om de onafhankelijkheid en onpartijdigheid te waarborgen.

De DPO's zijn verplicht deel te nemen aan de vergaderingen van de subgroep informatiebeveiliging van het DB2P-netwerk die 2 keer per jaar samenkomt.

Daarnaast nemen voor de sector in naam van PensioPlus 2 DPO's deel aan de subgroep policy, een werkgroep die de materie beperkt tot wat van belang is voor het DB2P-netwerk en die zich onder meer bezighoudt met de ontwikkeling van de minimale veiligheidsnormen voor de sector. Het doel is standpunten voor te stellen aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en ze te verdedigen.

5.6.2. Integratie van gegevens over aanvullende pensioenen in de DB2P-databank

Op 10 november keurde de ministerraad een voorontwerp van wet en een ontwerp van koninklijk besluit goed over de integratie van gegevens over aanvullende pensioenen in DB2P. De wettelijke basis voor de integratie in de databank van de gegevens met betrekking tot de uitbetaling van aanvullende pensioenen werd reeds eerder gecreëerd door de programmawet van 27 december 2021, waardoor de bijdrage voor de ziekte- en invaliditeitsverzekering (ZIV-bijdrage) en de solidariteitsbijdrage door de federale pensioendienst konden worden geïnd.

Er werd één multifunctionele betalingsaangifte ontwikkeld, waardoor alle gegevens betreffende de betaling van aanvullende pensioenen niet langer afzonderlijk bij de federale pensioendienst moeten worden aangegeven, maar via deze unieke aangifte aan deze dienst worden doorgegeven.

Het voorontwerp van wet voorzag in de nodige aanpassingen om de aangifte te integreren in DB2P en het ontwerp van koninklijk besluit past de regels aan voor de aangifte van de betaalde pensioenen, de inhouding en de betaling van de bijdrage en de sancties voor laattijdige aangifte en laattijdige betaling met betrekking tot de ZIV-bijdrage. Het is de bedoeling dat Sigedis de pensioeninstellingen vooraf informeert of er al dan niet een ZIV- en solidariteitsbijdrage moet worden ingehouden op de betrokken aanvullende pensioenen en zo ja, welk percentage moet worden toegepast.

Op 30 december 2022 werd het KB¹⁷ gepubliceerd voor wat betreft de ZIV-bijdrage van 3,55%. In afwachting van de (volledige) inwerkingtreding, zal de aftrek van het ZIV-percentage blijven plaatsvinden op basis van de bestaande regels, behalve voor wat betreft de renteuitkeringen.

PensioPlus besprak alle technische aspecten in verband met de unieke aangifte en de ZIV- en solidariteitsbijdragen uitvoerig met haar leden in de DB2P-werkgroep. Zo kon PensioPlus haar lobbywerk uitvoeren en de positie van de leden in de Sigediswerkgroep verdedigen.

5.6.3. Sigedis jaarverslag 2021

2021 betekende een periode van vernieuwing voor Sigedis. In maart van dat jaar werd het platform PensionStat.be met succes gelanceerd. Dit platform maakt het mogelijk cijfers en gedetailleerde studies op één plaats te verzamelen en ter beschikking te stellen van deskundigen en geïnteresseerde burgers. Talrijke statistieken, grafieken en exporteerbare gegevens met betrekking tot wettelijke én aanvullende pensioenen zijn sindsdien gemakkelijk toegankelijk.

¹⁷ Koninklijk besluit van 26 december 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 december 2013 tot uitvoering van artikelen 4 en 13 van de wet van 13 maart 2013 tot hervorming van de inhouding van 3,55 % ten gunste van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en de solidariteitsbijdrage verricht op de pensioenen met het oog op de invoering van de unieke aangifte.

Op 1 januari 2022 hadden 4,13 miljoen mensen een aanvullend pensioen, 3,6% meer dan in 2021. 74% van de beroepsbevolking heeft al een aanvullend pensioen opgebouwd voor later. Het betreft meer bepaald 76% van de Belgische werknemers tegenover slechts 57% van de zelfstandigen.

De stijging van het percentage mensen met toegang tot een aanvullend pensioen was de afgelopen vijf jaar het grootst in de leeftijdsgroep 16-25 jaar. Ten opzichte van 1 januari 2018 zijn er nu 32% meer aangeslotenen in deze leeftijdsgroep.

85% van de aangeslotenen bouwt enkel als werknemer een aanvullend pensioen op en ongeveer de helft van de aangeslotenen heeft meer dan één pensioenregeling. Veel werknemers zijn aangesloten bij een sectoraal plan, zelfstandigen vooral bij een Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAPZ). Vrouwen bouwen minder aanvullend pensioen op dan mannen.

Sigedis ontwikkelde ook diensten voor professionals met BelgianIDPro.be, dat de identificatie van buitenlandse werknemers vergemakkelijkt met digitale sleutels. Via de applicatie BelgianIDpro.be kunnen werkgevers ook een overzicht van de aanvragen bijhouden. Zij kunnen tevens op elk moment de historiek van hun aanvragen raadplegen en de voortgang ervan volgen.

Daarnaast zijn er ook PensionPro.be en CareerPro.be. PensionPro.be vervangt de oude DB2P.be-site door een meer intuïtieve en moderne site. Het documentenbeheer is verbeterd. Alle documenten zijn snel toegankelijk en er is een nieuwsfeed waardoor gebruikers op de hoogte kunnen blijven. CareerPro.be bevat op zijn beurt niet alleen loopbaangegevens, maar maakt het ook mogelijk om op een veilige manier de nodige vragen en documenten te verzamelen. Sigedis wil verder ILA Pro ontwikkelen, waarmee vormingspunten kunnen worden overgedragen.

Mypension.be/mijn aanvullend pensioen blijft succesvol. Eind 2021 had “mijn aanvullend pensioen” in totaal meer dan 2,4 miljoen bezoekers. Dit komt neer op een totaal van meer dan 10 miljoen bezoeken. Meer dan de helft van de mensen met een aanvullend pensioen heeft al toegang tot de gegevens online en de meesten komen elk jaar terug om de actualisering te controleren. Nieuwe mensen worden bereikt. In 2021 heeft 35% van de bezoekers de rubriek “mijn aanvullend pensioen” voor het eerst geraadpleegd. Tegelijkertijd hebben niet minder dan 1.160.782 mensen hun persoonlijk aanvullend pensioendossier geraadpleegd.

5.7. Overige actualiteit België

5.7.1. PensioPlus veroordeelt alle Russische militaire acties in Oekraïne

Eind februari 2022 viel Rusland Oekraïne binnen. PensioPlus en haar leden veroordeelden ten zeerste alle Russische militaire acties en drukten hun medeleven uit met de bevolking die de ontberingen van deze oorlog moet doorstaan.

PensioPlus gaf haar leden een overzicht van de financiële sancties en formuleerde een aantal aanbevelingen inzake deugdelijk bestuur in de context van deze geopolitieke situatie.

FINANCIËLE SANCTIES: TOELICHTING EN BRONNEN

De Europese Unie nam in 2022 zes pakketten van sancties en beperkende EU-maatregelen aan als reactie op de crisis in Oekraïne. Deze sancties kwamen bovenop de reeds voorziene maatregelen in het licht van de sancties die toen al in voege waren, (o.m.) ingevoerd via de Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren en de daaropvolgende genomen Verordeningen en Besluiten.

AANBEVELINGEN IN HET KADER VAN DEUGDELIJK BESTUUR

In het licht van de uitzonderlijke omstandigheden formuleerde PensioPlus een aantal aanbevelingen die bijdragen tot een prudente bedrijfsvoering voor OFP's.

1. Bevestiging respecteren embargo door de vermogensbeheerders

PensioPlus beval aan dat aangezien de Raad van Bestuur de eindverantwoordelijkheid draagt voor de naleving van de toepasselijke wettelijke bepalingen, best bevestiging werd gevraagd aan de vermogensbeheerder(s) dat het embargo wordt gerespecteerd. Meer dan 2/3e van de activa van de sector wordt aangehouden in fondsen: voor deze activa is een "look-through"-benadering vereist om uit te maken of er al dan niet een blootstelling is.

2. Dagdagelijkse opvolging

Omdat er (nog) geen eenduidige interpretatie bestond op de markt van de concrete toepassing van het embargo, achtte PensioPlus een regelmatig overleg met de vermogensbeheerder(s) aangewezen. PensioPlus wees erop dat het belangrijk was dat IBP's dit nauw zouden opvolgen. Desgevallend kon worden overwogen om met de vermogensbeheerder(s) nieuwe afspraken te maken omtrent een periodieke specifieke rapportering.

3. ESG-overwegingen

Als sector die duurzaamheid hoog in het vaandel draagt, benadrukte PensioPlus hoe belangrijk het was om ook op moreel vlak geen verkeerde signalen te geven. Vanuit ESG-overwegingen, kan het raadzaam zijn om geen activa meer aan te houden in Rusland.

4. Economische gevolgen

PensioPlus wees de leden erop dat de impact van de oorlog op de inflatie en de economische groei nog niet duidelijk was. PensioPlus schatte in dat de financiële markten minstens op korte termijn volatiel zouden blijven en zouden riskeren om een verdere terugval te kennen. Tegen deze achtergrond leek het aangewezen om na te gaan of de risicobeperkingstechnieken het gepaste resultaat leveren en om ook op dit vlak samen met de vermogensbeheerder(s) te bekijken of er nood was aan een nieuwe en voldoende granulaire rapportering. In voorkomend geval diende verder geanalyseerd in welke mate de IBP haar korte- of langetermijnverplichtingen kon blijven voldoen, niet enkel rekening houdend met de toenmalige situatie maar tevens rekening houdend met het feit dat deze situatie nog gedurende een zekere tijd zou kunnen aanhouden.

5. Cyberrisico

Gegeven het verhoogde cyberrisico achtte PensioPlus het ten slotte aangewezen om de situatie op de voet op te volgen en in voorkomend geval de beveiligingssystemen aan te passen waar nodig. PensioPlus suggereerde ook om het continuïteitsbeleid te herbekijken; zijn de beleidslijnen, procedures en noodplannen voldoende robuust om het hoofd te bieden aan deze nieuwe bedreigingen?

5.7.2. NAR-advies inzake problematiek van de ZIV-bijdrage en de kleine aanvullende pensioenen

De NAR bracht op 29 maart 2022 een advies (nr. 2.282) uit met betrekking tot de problematiek van de ZIV-bijdrage en de kleine aanvullende pensioenen. Met dit advies werd gevolg gegeven aan de oproep die de sociale partners ter zake hadden opgenomen in hun akkoord van 25 juni 2021. PensioPlus en een aantal leden-sectorale pensioenfondsen gaven input voor dit advies.

PROBLEMATIEK VAN DE ZIV-BIJDRAGE

De systematiek van de inhouding van de ZIV-bijdrage zorgt ervoor dat personen wiens (totale) maandelijkse pensioenbedrag zich tussen bepaalde grenzen bevindt (met name, een pensioenbedrag tussen 1.733,84 euro en 1.797,64 euro - bedragen vanaf 1 maart 2022 voor een pensioen als alleenstaande), een pensioeninhouding van 100 % ondergaan. Elke euro bijkomend pensioen tussen die 2 drempels gaat integraal naar de ZIV-bijdrage. In deze berekening wordt rekening gehouden met de som van het wettelijk en het aanvullend pensioen. Het aanvullend pensioen dat in kapitaal wordt uitbetaald wordt in deze omgezet in een fictieve rente. Het probleem is dat deze omzetting gebeurt op basis van verouderde omzettingscoëfficiënten, waardoor het aanvullend pensioen in de berekening van het totale pensioenbedrag wordt overschat.

Daardoor gaat in sommige gevallen het aanvullend pensioenkapitaal na verloop van tijd als het ware volledig op aan de betaling van de ZIV-bijdrage, meer bepaald wanneer het niveau van het wettelijk pensioen in de buurt ligt van de drempelwaarde van 1.733,84 euro en het aanvullend pensioenkapitaal beperkt is.

De Raad schoof in haar advies een actualisatie van de omzettingscoëfficiënten naar voor om tegemoet te komen aan deze problematiek. Voor de vaststelling van de hoogte van de coëfficiënten volgde de Raad het advies van de Federale Pensioendienst en de beleidsceel van de minister van Pensioenen waardoor de coëfficiënt op 65 jaar bijgevolg zou worden vastgelegd op 22,43 (in plaats van de huidige 12,4). De Raad wou verder zorgen voor de nodige stabiliteit zijn en stelde bijgevolg voor om elke 10 jaar een herevaluatie door te voeren van de technische parameters ter zake.

De Raad stelde voor om de nieuwe coëfficiënten niet enkel te gebruiken voor de nieuwe pensioenen maar tevens voor de berekening van de ZIV-bijdrage van de reeds gepensioneerden voor het pensioen betaald na de inwerkingtreding van de nieuwe coëfficiënten. Ten slotte stelde de Raad eenzelfde oefening in het vooruitzicht voor de omzettingscoëfficiënten in het kader van de solidariteitsbijdrage.

Eind 2022 was nog geen gevolg gegeven aan deze voorstellen.

PROBLEMATIEK VAN DE KLEINE BEDRAGEN

De sociale partners hebben in hun afsprakenkader van 25 juni 2021 opgeroepen om in het kader van de problematiek van de kleine bedragen (< 150 euro) en de korte contracten (< 6 maanden) een oplossing te zoeken om het administratief beheer te vereenvoudigen met behoud van de rechten van de aangeslotenen en het verstrekken van informatie aan de aangeslotenen.

In haar advies heeft de Raad voor de kleine pensioenrechten ($\leq$ 150 euro) een voorstel geformuleerd tot vereenvoudiging van de communicatie op het moment van de uitbetaling bij pensionering. Dit voorstel werd gesuggereerd door PensioPlus en ligt in de lijn van hetgeen reeds bestaat bij uittreding.

De Raad stelt voor dat Sigedis voor deze dossiers aan de pensioeninstelling het rekeningnummer bezorgt waarop ook het wettelijk pensioen wordt gestort. Sigedis meldt via MyPension aan de betrokkene dat, tenzij tegenbericht, dit rekeningnummer zal worden gebruikt voor de uitbetaling van het aanvullend pensioen. Indien het voor MyPension niet mogelijk is om de informatie digitaal over te maken, moet de aangeslotene op papier worden ingelicht (digital by default). Deze werkwijze werd overgenomen in de eerder besproken Transparantiewet.

5.7.3. Harmonisatie arbeiders-bedienden

Reeds in 2014 bepaalde de wetgever (met de wet van 5 mei 2014) dat er vanaf 2025 geen onderscheid meer zou kunnen worden gemaakt inzake aanvullende pensioenen tussen arbeiders en bedienden in een gelijkaardige situatie. Het weze trouwens opgemerkt dat de problematiek van het onderscheid tussen arbeiders en bedienden veel verder in te tijd teruggaat; denk

bijvoorbeeld aan de arresten van het Grondwettelijk Hof (Arbitragehof) van respectievelijk 8 juli 1993 (opzegtermijn) en van 7 juli 2011 (opzegtermijn en carensdag). Geconfronteerd met de nakende deadline van 2025, hebben de sociale partners in hun kaderakkoord van 25 juni 2021 opgeroepen om deze met 5 jaar te verlengen. In uitvoering van dit akkoord heeft de wet van 12 december 2021 de deadline ondertussen verschoven naar 1 januari 2030.

PENSIONSTAT.BE PUBLICEERT STUDIE INZAKE HARMONISATIE ARBEIDERS-BEDIENDEN

De harmonisering van de sectorale aanvullende pensioenen is allerm minst evident omdat de paritaire comités voor arbeiders en bedienden niet altijd een symmetrische afspiegeling zijn. Op vraag van de NAR heeft Sigedis de stand van zaken voor de betrokken sectoren geanalyseerd.

[Deze studie werd op 30 maart 2022 gepubliceerd op PensionStat.be](#) en brengt de situatie van arbeiders en bedienden in kaart aan de hand van een fiche per paritair comité.

Op basis van deze fiches maakte Sigedis een inschatting van de eventuele harmonisatiekost. Er werd meer bepaald begroot hoeveel het zou kosten om alle

bedienden, respectievelijk arbeiders een aanvullend pensioen te geven dat minstens even hoog is als het aanvullende sectorpensioen voor arbeiders, respectievelijk bedienden, rekening houdende met de reeds bestaande pensioenopbouw op ondernemingsniveau.

De harmonisatiekost werd door Sigedis ingeschat op 20.782.530 euro voor 69.711 bedienden/arbeiders, of 298 euro gemiddeld per bediende/arbeider. Deze harmonisatiekost heeft betrekking op 14,1% van de potentieel 494.000 te harmoniseren arbeiders/bedienden.

PensioPlus heeft overleg gepleegd met Sigedis in dit kader, heeft dit besproken in de werkgroep sectoren en heeft haar leden over deze studie geïnformeerd.

NAR-RAPPORT EVALUATIE VOORUITGANG HARMONISATIE ARBEIDERS-BEDIENDEN

Op 28 juni 2022 publiceerde de NAR het [rapport nr. 127](#), de tweejaarlijkse evaluatie van de vooruitgang die de sectoren boeken inzake het harmonisatietraject aanvullende pensioenen arbeiders en bedienden.

Uit dit rapport blijkt dat ook na de verlenging van de termijnen vooruitgang wordt geboekt.

Het rapport verwijst naar de werkzaamheden in het paritair comité nr. 200. De sociale partners van dat paritair comité vroegen het advies van de Raad over een aantal toepassings- en interpretatievragen inzake artikel 14 van de WAP.

Eind januari 2023 hebben de sociale partners dan in de NAR verduidelijkt hoe de vergelijking van de sectorale aanvullende pensioentoezeggingen tussen arbeiders en bedienden dient te gebeuren in de situatie waarin werkgevers meerdere ondernemingsactiviteiten uitoefenen

en onder het bevoegdheidsgebied van meerdere paritaire comités en/of paritaire subcomités vallen. Om het bevoegde paritair (sub)comité (en bijgevolg pensioenplan) te bepalen waaraan gespiegeld dient te worden, stelt de NAR in haar CAO nr. 163 en begeleidend advies nr. 2.346, het zogenaamde “hoofdzakelijkheids criterium” voorop. Dit criterium wijst het paritair (sub)comité aan van de hoofdactiviteit van de onderneming, zijnde de ondernemingsactiviteit waar de werkgever in zijn onderneming het grootste aantal werknemers binnen hetzij de groep van arbeiders, hetzij de groep van bedienden tewerkstelt.

Het betreft een cruciale stap in het harmoniseringstraject omdat rechtszekerheid wordt geschept met het oog op een coherent geheel van harmoniserende collectieve arbeidsovereenkomsten inzake aanvullende pensioenen.

PensioPlus informeerde haar leden over dit rapport.

5.7.4. Tussentijds verslag CRB en NAR legt werkmethode pensioenen vast

Op 2 juni 2022 legden de ministers Lalieux en Clarinval aan de CRB (Centrale Raad voor het Bedrijfsleven) en de NAR een adviesvraag voor omtrent de hervorming van de pensioenen. In antwoord op die vraag hebben de sociale partners in de gemengde subcommissie ad hoc Pensioenen in een [tussentijds verslag](#) de werkmethode vastgelegd om een aantal concrete elementen te kunnen aanreiken inzake

- de financiële en sociale houdbaarheid van het pensioenstelsel;
- de veralgemening en versterking van de aanvullende pensioenen;
- en de modernisering van de gezinsdimensie.

PensioPlus informeerde haar leden over dit tussentijds verslag en volgt verder actief de werkzaamheden van de commissie op.

5.7.5. Studiecommissie voor de vergrijzing – Jaarlijks verslag 2022

In juli 2022 stelde de Studiecommissie voor de vergrijzing haar [jaarlijks verslag](#) over de budgettaire en sociale gevolgen van de vergrijzing voor. In het referentiescenario van dit verslag stijgen de sociale overheidsuitgaven van 24,5 % van het bbp in 2019 tot 29,5 % van het bbp in 2070. De Commissie raamt de vergrijzingskost met andere woorden op 5,0 procentpunt van het bbp tussen 2019 en 2070. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van de uitgaven voor pensioenen en gezondheidszorg die in deze periode aanzienlijk toenemen. Om de vergrijzing te financieren moet worden ingezet op sterkere productiviteitswinsten en een toename van de werkgelegenheidsgraad. Wat dit laatste punt betreft waarschuwt de Vergrijzingscommissie dat het gevoerde beleid niet zal volstaan om het vooropgestelde doel van 80% werkzaamheidsgraad te bereiken.

Deze inschatting is uiteraard zeer sensitief omtrent de gebruikte hypothesen. Zo blijkt uit de in het rapport opgenomen alternatieve scenario's dat de vergrijzingskost stijgt met 7,3 procentpunt van het bbp (in plaats van 5 procentpunt) als men rekening houdt met een lagere gemiddelde productiviteitsgroei, respectievelijk

met 5,4 procentpunt wanneer een hogere werkloosheidsgraad in aanmerking wordt genomen.

Goed nieuws is dan weer dat volgens het referentiescenario, het armoederisico van gepensioneerden daalt over de projectieperiode. Deze evolutie valt voornamelijk te verklaren door de reële herwaardering van de pensioenminima en de IGO (inkomensgarantie voor ouderen) enerzijds en de toegenomen en verwachte verdere toename van de arbeidsmarktparticipatie van vrouwen anderzijds.

Ten slotte waarschuwt de Vergrijzingscommissie voor de werkzaamheidsgraad: rekening houdende met de maatregelen die tot 3 juni 2022 waren afgekondigd, zou de doelstelling van 80% participatie niet worden gehaald. In de toenmalige vooruitzichten zou de werkgelegenheidsgraad van de 20-64-jarigen in 2030 74,6 % bedragen. De Commissie besloot dat het niet mogelijk zou zijn de doelstelling te halen met alleen een verlaging van de werkloosheidsgraad. Een forse stijging van de activiteitsgraad, d.w.z. van het aantal mensen dat zich aanbiedt op de arbeidsmarkt, is eveneens noodzakelijk.

PensioPlus informeerde haar leden over dit verslag.

5.7.6. Specifieke aandachtspunten voor het risicomanagement van Belgische pensioenfondsen

De resultaten van de financiële enquête van PensioPlus over de eerste helft van 2022 toonden aan dat de activa van de pensioenfondssector rake klappen hadden gekregen. Rentestijgingen zorgden voor negatieve rendementen in het obligatiegedeelte van de portefeuilles, en de geopolitieke spanningen zorgden voor een zeer onzekere aandelenmarkt met de nodige gevolgen van dien.

Gezien er niet onmiddellijk een kentering in het verschiet lag, schatte PensioPlus in dat tegen eind 2022 meerdere pensioenfondsen niet langer de financieringsgraad van 100% zouden bereiken. Een onderfinanciering ten opzichte van de langetermijnverplichtingen, dient aangezuiverd over een periode van maximum 5 jaar, terwijl tekorten ten opzichte van de kortetermijnverplichtingen door de sponsor tegen het einde van het jaar moeten bijgefinancierd zijn.

Bij de communicatie van de halfjaarresultaten eind september, formuleerde PensioPlus in dit licht een aantal adviezen naar haar leden.

PensioPlus herhaalde dat in dit kader de ORA dienstig kan worden gebruikt om proactief een analyse te maken van de impact van deze ontwikkelingen op de verschillende risico's van het pensioenfonds (renterisico, inflatierisico, marktrisico, enz.). IBP's werden aangeraden om te analyseren in welke mate ze aan hun verplichtingen zouden kunnen blijven voldoen, niet enkel rekening houdend met de situatie op dat moment maar ook met het feit dat de omstandigheden zich nog een tijdje zou kunnen verderzetten en zelfs verslechteren.

PensioPlus adviseerde om een mogelijke onderfinanciering op korte termijn te bekijken, en na te gaan hoe deze zich verhoudt ten opzichte van o.m. de salarismassa of de normale bijdragen

van de sponsor. Het is van belang om de juiste maatregelen te nemen en de situatie minutieus op te volgen. Ook het standpunt van de aangeslotenen en pensioengerechtigden moet hierbij in aanmerking worden genomen. In alle geval is paniekhandelen en kortetermijndenken uit den boze omdat dit de situatie van het pensioenfonds op lange termijn in gevaar kan brengen.

PensioPlus formuleerde tevens een aantal vragen die zich in dit kader opdrongen, en vestigde in het bijzonder de aandacht op de situatie in de UK (LDI strategie in combinatie met hedging) enerzijds en de mogelijke problemen met Italiaanse obligaties anderzijds.

Ten slotte wees PensioPlus erop dat het van cruciaal belang is alles goed te documenteren en dat dit alles deel uitmaakt van een geïntegreerd beslissingsproces dat dient besproken te worden op de Raad van Bestuur.

5.8. Europa

5.8.1. IORP II Review

In juni 2022 lanceerde de Europese Commissie de “Call for Technical Advice to EIOPA regarding the evaluation and review of the IORP II Directive”, met 1 juli 2023 als streefdatum. Deze timing impliceert dat een herziening van de IORP II-richtlijn niet meer binnen het lopende mandaat van de commissie zal plaatsvinden.

EIOPA wil hiermee de implementatie van de IORP II-richtlijn evalueren op het vlak van volgende gebieden:

- de toereikendheid van de richtlijn vanuit prudentieel en governance-oogpunt en diens impact op de stabiliteit van verschillende soorten IBP's;
- grensoverschrijdende activiteiten en transfers;
- het pensioenoverzicht;
- enige andere vaststellingen bij de toepassing van de richtlijn die volgens EIOPA relevant zijn.

Daarnaast beoogt EIOPA een aantal opties te evalueren met betrekking tot volgende domeinen:

- de noodzaak en mogelijke manieren om het regelgevend kader aan te passen in het licht van de shift van DB- naar DC-plannen;
- de versterking van duurzaamheidsaspecten in het kader van de fiduciaire plicht van IBP's;
- de integratie van diversiteit- en inclusieregels in de prudentiële verplichtingen aangaande bestuursorganen.

PensioPlus informeerde haar leden over deze vraag en zal in 2023 intensief werken op dit topic o.m. via verschillende werkgroepen en nauwe concertatie met de Europese koepelorganisaties.

5.8.2. EIOPA Stresstest 2022

Op 4 april 2022 lanceerde EIOPA de stresstest-oefening met de publicatie van de technische specificaties en de rapporteringstools.

Het scenario van de test werd opgesteld in samenwerking met de ESRB (European Systemic Risk Board) en ging uit van het risico op een uitgestelde maar plotse transitie naar een meer duurzame economie. Voor het scenario rond de klimaatverandering werden op basis van 22 NACE-codes per sector specifieke schokken toegepast die afhankelijk waren van de CO2 intensiteit van de betreffende activiteiten in de sector. Dit paste men vervolgens toe op de betreffende investeringen. De weerbaarheid van de IBP's werd onderzocht alsook enige potentiële financiële kwetsbaarheden. Daarnaast ging men na of het stressscenario een negatieve impact had op de algemene economie. Tot slot werd het effect van de stijgende inflatie onder de loep genomen.

60% van de Belgische pensioenfondssector nam deel aan de stresstest. Naar analogie met de vorige jaren richtte PensioPlus een werkgroep op om informatie uit te delen, vragen aan bod te laten komen en ervaringen uit te wisselen.

EIOPA publiceerde in december de resultaten van de stresstest. De sector maakte een goede beurt in die zin dat de Belgische pensioenfondsen standhouden in de Europese stresstest, ook onder een ongunstig klimaatscenario. De sector slaagde erin om in het stressscenario, een volledige dekking van zijn verplichtingen te handhaven omwille van de ruime aangehouden buffers en/of de aanwezigheid van sterke sponsors.

5.8.3. Sustainable finance

Sustainable finance disclosure regulation

Opdat SFDR effectief in werking zou kunnen treden, moest de Europese Commissie nog de nodige uitvoeringsbepalingen (technische reguleringsnormen) uitvaardigen. De Commissie heeft dit gedaan met de Gedelegeerde Verordening 2022/1288 van 6 april.

De Verordening behelst de nadere bepaling van o.m. volgende punten:

- de inhoud en presentatie van de informatie met betrekking tot het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”;
- de inhoud, methoden en presentatie van informatie met betrekking tot duurzaamheidsindicatoren en ongunstige effecten op de duurzaamheid;
- en de inhoud en presentatie van de informatie met betrekking tot het promoten van ecologische of sociale kenmerken en doelstellingen voor duurzaamheidsbeleggingen in precontractuele documenten, op websites en in periodieke verslagen.

Deze verordening trad in werking op 14 augustus 2022 en werd effectief van toepassing op 1 januari 2023. Evenwel zullen IBP's die de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking nemen, reeds uiterlijk op 30 juni 2023 voor de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 voor het eerst de informatie over die effecten moeten publiceren.

MiFID II

Verder zijn onder MiFID II financiële instellingen verplicht hun klanten – waaronder ook hun institutionele klanten zoals pensioenfondsen – aan een geschiktheidstest te onderwerpen teneinde uit maken of het product of advies voor hen passend is. Sinds 2 augustus 2022 moeten financiële instellingen in dit kader tevens peilen naar eventuele duurzaamheidsvoorkeuren. Meer bepaald dient uitgemaakt of en in voorkomend geval, in welke mate men rekening wenst te houden met “niet-financiële” criteria in het kader van diens beleggingsstrategie. Ter zake zijn er 3 categorieën vooropgesteld, namelijk: ecologisch duurzame beleggingen, duurzame beleggingen en beleggingen die rekening houden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

EIOPA en ESMA hebben thans richtsnoeren goedgekeurd die de financiële instellingen zouden moeten ondersteunen bij de implementatie van deze nieuwe vereisten.

5.8.4. Digital Operational Resilience Act (DORA)

In september 2020 kondigde de Europese Commissie haar Digital Finance Package aan. Geconfronteerd met de ontwikkeling van nieuwe financiële producten en fenomenen zoals de platformeconomie en crypto-assets, beoogde dit pakket de digitale transformatie van de financiële sector en de ontwikkeling en het gebruik van nieuwe financiële producten in de EU te ondersteunen en tegelijkertijd consumentenrechten en financiële stabiliteit te vrijwaren.

Een belangrijk onderdeel hiervan betrof de Digital Operational Resilience Act (DORA) die ervoor moet zorgen dat de financiële sector in Europa bij ernstige operationele verstoringen veerkrachtig kan blijven functioneren.

DORA strekt ertoe om cyberdreigingen te voorkomen en te beperken door uniforme vereisten op te leggen voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van financiële entiteiten en van cruciale derde partijen die hen ICT-gerelateerde diensten verlenen, zoals cloudplatforms of gegevensanalyse.

Ook IBP's vallen onder het toepassingsgebied van de wet en moeten hiermee dus rekening houden. De wet erkent expliciet het proportionaliteitsbeginsel voor pensioenfondsen en de invulling van de nieuwe verplichtingen dient steeds te worden gezien in het licht van de omvang, aard en schaal van de IBP en van de complexiteit van haar werkzaamheden. Tevens zal de mate waarin de IBP beroep doet op uitbesteding een belangrijk beoordelingscriterium in dit kader vormen.

Op 27 december 2022 is DORA gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie. De Verordening zal weliswaar pas effectief van kracht worden begin 2025. De nodige RTS (regulatory technical standards) en ITS (implementing technical standards) moeten nog worden uitgewerkt om DORA te implementeren.

Toch beval PensioPlus aan dat de pensioenfondsen zich al zouden voorbereiden op de inwerkingtreding van DORA en de nieuwe verplichtingen inzake ICT-risicobeheer, ICT-gerelateerde incidentrapportering, digitale operationele veerkrachttesten en ICT derdepartijrisico.

PensioPlus engageert zich om de sector in dit proces bij te staan en haar leden de nodige support te leveren.

5.8.5. Capital markets union plan

In 2020 heeft de Europese Unie het “Capital markets union plan” herzien en geactualiseerd. Actie 9 uit dat plan, heeft directe invloed op de pensioensector: “Mensen helpen zich financieel voor te bereiden op hun pensioen”.

In het kader van dit actieplan heeft de Commissie een technisch advies gevraagd aan EIOPA over twee onderwerpen:

- De ontwikkeling van een pensioendashboard;
- Het uitwerken van goede praktijken voor het opzetten van nationale trackingsystemen.

Bijkomend vroeg de Commissie aan een externe consultant een studie uit te voeren naar goede praktijken rond automatische aansluitingsregelingen in een aantal EU- en niet-EU-landen.

Dit resulteerde in een aantal rapporten:

- [EIOPA's technical advice on the pension dashboard](#)
- [EIOPA's technical advice on the development of pension tracking systems](#)
- [Report on best practices in auto-enrolment schemes](#)

Voor de eerste twee rapporten leverde PensioPlus input via de consultaties van EIOPA.

5.8.6. Extension clearing obligation

Op 9 juni 2022 publiceerde de Europese commissie een rapport en gedelegeerde verordening voor een laatste éénjarige verlenging van de vrijstelling voor pensioenregelingen (PSAs) om te voldoen aan de clearingverplichtingen. Deze vrijstelling loopt tot 19 juni 2023 waarna de verplichting ook op PSAs van toepassing wordt.

5.8.7. Strategie EIOPA 2023–2026

Eind september 2022 publiceerde EIOPA haar [strategie voor de periode 2023 – 2026](#). De Autoriteit wilde voornamelijk inzetten op het versterken van de veerkracht en de duurzaamheid van de verzekerings- en bedrijfspensioensector.

EIOPA wil bijdragen tot een veilige en duurzame Europese Unie voor alle burgers en definieerde daartoe prioriteiten op een zestal resultaatgebieden: duurzaam financieel bestel, digitale transformatie, toezicht, beleid, financiële stabiliteit en interne governance.

Binnen deze oefening bepaalde EIOPA tevens haar [Annual Work Programme](#) voor 2023. De voor de pensioensector belangrijkste activiteiten behelzen o.m.:

- een eenmalige gecoördineerde stresstest inzake klimaatverandering;
- de implementatie van DORA;
- het aanpakken van nadelen van grensoverschrijdende activiteiten voor de consument;
- het adviseren inzake de herziening van de IORP II-richtlijn;
- de opvolging van het potentieel neerwaarts risico als gevolg van de aanhoudende crises in de context van hoge inflatie en lage/potentieel negatieve groei.

PensioPlus informeerde haar leden hierover.

5.8.8. ESA's zien herstel stokken in hun joint risk assessment report 2022

Op 13 april 2022 publiceerden de drie Europese toezichhoudende autoriteiten (EBA, EIOPA en ESMA - ESA's) hun eerste gezamenlijke risicobeoordelingsverslag voor 2022. In dat verslag wordt gewezen op de toenemende kwetsbaarheid van de financiële sector en op de toename van milieu- en cyberrisico's.

In hun verslag vermeldde de ESA's dat de EU-economie op weg leek naar een krachtig herstel na de Covid-19-crisis maar dat dit herstel belemmerd bleek te zijn door nieuwe golven en varianten van het virus, bezorgdheid over het inflatierisico, stijgende grondstoffenprijzen en verhoogde geopolitieke risico's, niet in het minst door de oorlog in Oekraïne. Daar bovenop stond de financiële sector in toenemende mate bloot aan milieurisico's en risico's die voortvloeien uit de digitalisering.

In dit licht adviseerden de ESA's de nationale toezichhouders en financiële instellingen om o.m. de volgende beleidsmaatregelen in acht te nemen:

- Financiële instellingen moeten voorbereid zijn op verdere potentiële negatieve gevolgen van geopolitieke spanningen en ervoor zorgen dat de sanctieregelingen die zowel op EU- als op mondiaal niveau zijn ingesteld, worden nageleefd.
- Financiële instellingen en toezichhouders moeten zich voorbereiden op een mogelijke verslechtering van de kwaliteit van de activa in de financiële sector.
- De impact van eventuele verdere rentestijgingen moet nauwlettend in het oog worden gehouden.
- Financiële instellingen moeten in hun governancestructuur nog meer rekening houden met ESG-aspecten.
- Gezien het hoge niveau en frequentie van cyberincidenten moeten financiële instellingen hun cyberweerbaarheid versterken en zich voorbereiden op een mogelijke toename van het aantal cyberaanvallen.

PensioPlus informeerde haar leden over dit rapport.

5.8.9. OECD

Pensions Outlook 2022

Om de 2 jaar publiceert de OESO een Pensions Outlook die de evolutie van gefinancierde pensioensystemen bespreekt. Om landen te helpen de robuustheid van de pensioenstelsels te verbeteren en het vertrouwen van de burger in deze stelsels te verhogen, bevat dit verslag een reeks aanbevelingen voor de invoering, ontwikkeling en versterking van gefinancierde pensioensystemen pensioenregelingen. “Sterke pensioenstelsels zullen belangrijk zijn om de levensstandaard van onze vergrijzende bevolking te beschermen, aangezien de vraag naar deze stelsels blijft toenemen”, aldus Mathias Cormann, secretaris-generaal van de OESO. “De uitdagingen zijn wereldwijd, met landen over de hele wereld die voor vergelijkbare uitdagingen staan in de context van lagere groei, hoge inflatie en onzekerheid op de financiële markten, terwijl ze tegelijkertijd moeten reageren op de gevolgen van de vergrijzing. We zullen een multipijlersysteem moeten blijven ontwikkelen en versterken dat verschillende soorten pensioenregelingen combineert die elkaar aanvullen en de risico’s diversifiëren.”

De [editie van 2022](#) zoomt verder o.m. in op een aantal best practices bij de ontwikkeling van sterftetabellen en geeft tevens een aantal beleidsrichtsnoeren voor het ontwerpen, uitvoeren en voortzetten van levenslange rentes.

Good Design of Defined Contribution Pension Plans

Tegen de achtergrond van de wereldwijde shift van DB-plannen naar DC-plannen, heeft de Raad van de OESO op 23 februari 2022 een aanbeveling aangenomen inzake een goed design van DC-plannen met 10 concrete actiepunten. Meer details zijn te vinden in de aanbeveling.

Strengthening Asset-backed Pension Systems in a Post-COVID World

In deze op 25 november 2022 verschenen publicatie analyseert de OESO de impact die COVID-19 heeft gehad op gekapitaliseerde pensioenregelingen en de belangrijkste beleidsmaatregelen die landen hebben geïmplementeerd. Vervolgens worden beleidsrichtlijnen gepresenteerd om gekapitaliseerde pensioenregelingen te helpen versterken en pensioenen in een post-COVID-wereld te verbeteren. De publicatie bespreekt ook de korte- en langetermijnpact van COVID-19 op de mortaliteit, en de rol die pensioenactiva zouden kunnen spelen in het herstel na COVID. Meer details zijn te vinden in de [publicatie in kwestie](#).

PensioPlus informeert, vormt en netwerkt

6.1. Deelnemers aan de activiteiten van PensioPlus in 2022

6.2. Publicaties en actualiteit

6.3. Voorlopige resultaten financiële enquêtes 2022

6.4. PensioPlus en de pers

6.5. Vormingen

6.6. Lunchcauserieën

6.7. Infosessies en seminars

6.8. Werkgroepen

6.9. Brochure pensioenfondsen

6. PensioPlus informeert, vormt en netwerkt

PensioPlus heeft als missie haar leden en meer in het algemeen de buitenwereld, te informeren en vormen rond aanvullende pensioenen in hun respectievelijke nationale en internationale context. Daarom organiseert PensioPlus diverse

activiteiten, gaande van infosessies, bestuurdersvormingen en lunchcauserieën tot persconferenties, voor diverse doelgroepen. Tijdens of na die activiteiten biedt PensioPlus aan haar leden ook de gelegenheid te netwerken.

6.1. Deelnemers aan de activiteiten van PensioPlus in 2022

Activiteiten	Deelnemers
Belgian Pension Academy®	80
Infosessies	565
Lunchcauserieën	60
Deelnemers PensioPlus werkgroepen	980
Totaal	1685

6.2. Publicaties en actualiteit

Via allerlei publicaties die op de website www.pensioplus.be ter beschikking gesteld worden, houdt PensioPlus haar leden op de hoogte van recente ontwikkelingen in het aanvullend pensioenlandschap. Door middel van infoflashes tracht PensioPlus heel kort op de bal te spelen en snel haar leden te informeren over nieuws in de sector.

In 2022 werden volgende infoflashes gepubliceerd:

14 januari 2022	2020 Capital markets union action plan
19 januari 2022	Alsnog nieuwe verlenging van de uitzonderlijke pensioenmaatregelen COVID-19 op komst
21 januari 2022	Nieuwe praktijkgids FSMA
4 februari 2022	9,08% rendement voor Belgische pensioenfondsen
16 februari 2022	Proportionaliteitsmatrix
16 februari 2022	EIOPA Stresstest 2022
25 februari 2022	Verlenging van de uitzonderlijke pensioenmaatregelen COVID-19 gepubliceerd
11 maart 2022	Organisatie algemene Vergadering
11 maart 2022	PensioPlus veroordeelt alle Russische militaire acties in Oekraïne
16 maart 2022	Update EU sancties tegen Rusland
25 maart 2022	EIOPA ST 2022 – Launch event – Save the date
1 april 2022	NAR-advies inzake problematiek van de ZIV-bijdrage en de kleine aanvullende pensioenen
1 april 2022	PensionStat.be publiceert studie inzake harmonisatie arbeiders-bedienden
4 april 2022	EIOPA lanceert de stresstesten 2022 door de publicatie van de technische specificaties

-
- 5 april 2022 Update joint statement ESA's on SFDR
 - 11 april 2022 Update nieuwe EU-sancties tegen Rusland
 - 13 april 2022 Europese Commissie keurt secundaire wetgeving SFDR goed
 - 15 april 2022 ESA's zien herstel stokken in hun joint risk assessment report 2022
 - 21 april 2022 Costs and charges of IORPs and long-term risk assessment by IORPs providing DC schemes
 - 12 mei 2022 PensioPlus kiest een nieuwe voorzitter
 - 23 mei 2022 Geïndexeerde bedragen WAP
 - 2 juni 2022 6e sanctiepakket tegen Rusland
 - 3 juni 2022 Verduidelijkingen FSMA m.b.t. gebruik LEI
 - 7 juni 2022 CAP advies administratieve vereenvoudiging
 - 17 juni 2022 Extension from the clearing obligation until 18 June 2023
 - 21 juni 2022 CAPZ advies automatisering
 - 22 juni 2022 European Commission starts the evaluation and review of the IORP II Directive
 - 4 juli 2022 Pension Markets in Focus
 - 8 juli 2022 FSMA Jaarverslag 2021
 - 8 juli 2022 NAR rapport evaluatie vooruitgang harmonisatie arbeiders-bedienden
 - 8 juli 2022 De 2e Pijlerpensioenen bekeken in het licht van een mogelijke bredere fiscale hervorming
 - 15 juli 2022 Tussentijds verslag CRB en NAR legt werkmethode pensioenen vast
 - 15 juli 2022 Betaling van aanvullende pensioenen
 - 15 juli 2022 Studiecommissie voor de vergrijzing - Jaarlijks verslag 2022
 - 19 juli 2022 Pensioenhervorming en blauwdruk
 - 5 augustus 2022 Verordening digitale operationele veerkracht op komst
 - 12 augustus 2022 DORA: overzicht van de belangrijkste bepalingen

-
- 12 augustus 2022 Technische reguleringsnormen SFDR gepubliceerd
 - 16 september 2022 Sigedis viert 10e verjaardag en focust op de beveiliging en rol van de DPO
 - 30 september 2022 Duurzaamheidsvoorkeuren
 - 7 oktober 2022 EIOPA publiceert haar strategie 2023-2026
 - 7 oktober 2022 Uitzonderlijke maatregelen tot behoud van de pensioenopbouw en de risicodekkingen verbonden aan de beroepsactiviteit, van de werknemers in een situatie van tijdelijke werkloosheid in het kader van de energiecrisis
 - 12 oktober 2022 Begrotingsakkoord 2023-'24
 - 13 oktober 2022 Pensioenfondsen behouden positieve lange termijn rendementen ondanks huidige moeilijke economische situatie
 - 19 oktober 2022 DB2P-netwerkverplichtingen – minimale veiligheidsnormen
 - 21 oktober 2022 Specifieke aandachtspunten voor het risicomanagement van Belgische pensioenfondsen
 - 28 oktober 2022 Wetsontwerp tot wijziging van verscheidene bepalingen ter versterking van de transparantie in het kader van de 2e pensioenpijler
 - 7 november 2022 Wet tijdelijke ondersteuningsmaatregelen energiecrisis gepubliceerd
 - 17 november 2022 Integratie van gegevens over aanvullende pensioenen in de DB2P-databank
 - 17 november 2022 De 2e pensioenpijler op 1 januari 2022 in beeld
 - 17 november 2022 DORA is gestemd
 - 2 december 2022 OECD publishes 2022 Pensions Outlook
 - 2 december 2022 European Pension Fund Awards 2022
 - 14 december 2022 EIOPA stress test for IORPs on 31 december 2021
 - 16 december 2022 Klokkenluiderswet verschenen in het Staatsblad
 - 22 december 2022 PensionsEurope Report 2022

6.3. Voorlopige resultaten financiële enquêtes 2022

PensioPlus organiseert jaarlijks twee kleine en één grote financiële enquête bij een representatief staal van de Belgische IBP's.

De twee kleine enquêtes worden georganiseerd in januari en juli en peilen naar de rendementen over het voorbije jaar/de voorbije zes maanden.

Eenmaal per jaar wordt in de maand maart een uitgebreide enquête georganiseerd over de gedetailleerde activaspreidingen, planinformatie en funding ratio's van de Belgische IBP's.

De resultaten zoals hieronder vermeld zijn gebaseerd op de voorlopige resultaten 2022 zoals bekomen in de peiling van januari 2023. De definitieve resultaten 2022 werden opgevraagd in maart 2023 en werden voorgesteld tijdens het Financieel Seminarie 2023 en nadien gebundeld in een uitgebreid rapport.

Resultaten

De deelnemers aan deze bevraging zijn representatief, ze maken samen 67% uit van het totaal vermogen van de pensioenfondsen in België.

Rendement

Het gewogen gemiddeld rendement in 2022 bedraagt -14,98%.

Over een langere periode behalen IBP's de volgende rendementen:

Jaren	1	3	5	10	15	20	25	30	38
Nominaal rendement	-14,98%	-1,00%	1,62%	4,03%	3,69%	4,92%	4,42%	5,51%	6,07%
Inflatie	10,35%	5,41%	3,85%	2,54%	2,47%	2,43%	2,29%	2,23%	2,29%
Reëel rendement	-25,33%	-6,41%	-2,23%	1,49%	1,22%	2,48%	2,13%	3,28%	3,78%

De spreiding van de activa ziet er als volgt uit:

	1985	2000	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aandelen	26%	50%	37%	32%	36%	34%	36%	37%	39%	37%	40%	38%	44%	36%
Obligaties	54%	40%	49%	51%	46%	46%	49%	50%	50%	48%	47%	52%	46%	48%
Immobiëlen	1%	4%	5%	7%	9%	5%	6%	5%	5%	4%	5%	4%	3%	3%
Diversen	11%	2%	3%	6%	5%	3%	4%	4%	3%	2%	5%	4%	4%	9%
Liquiditeiten	8%	4%	6%	4%	4%	12%	5%	4%	3%	8%	3%	2%	3%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De definitieve resultaten 2022 zijn met meer informatie en een uitgebreidere analyse beschikbaar in het rapport betreffende de financiële enquête over het boekjaar 2022.

6.4. PensioPlus en de pers

PensioPlus informeert regelmatig de pers over de globale evolutie van de sector, over de resultaten van de financiële enquêtes en de performantie van de Belgische pensioenfondsen. Ook over de beslissingen, standpunten en initiatieven van de Belgische regering en Europa communiceert de organisatie haar mening en legt ze uit welke de gevolgen ervan zijn voor de Belgische pensioeninstellingen.

In 2022 presenteerde PensioPlus twee keer het rendement en het nieuws over pensioenfondsen aan de pers.

Tijdens de persontmoeting van 4 februari 2022 kwamen volgende onderwerpen aan bod: de cijfers van de sector en plaats van de pensioenfondsen in de 2e pijler, het zeer ongunstige omgevingsklimaat voor pensioenfinanciering, de eerste resultaten van de jaarlijkse financiële enquête over

de rendementen, het Belgische pensioenlandschap versus dat in Nederland, vervangingsratio's, het pensioendebat en de rol van de 2e pijler

Op 13 oktober 2022 maakte PensioPlus in een persbericht de rendementen medio 2022 bekend. De Belgische pensioenfondsen bleven goed presteren op lange termijn met een reëel rendement van 4,02% op 37,5 jaar. De kortetermijnrendementen van de 2e pijlerpensioenfondsen ondervonden logischerwijs de impact van het ongunstige klimaat van de financiële markten. De soliditeit van de fondsen bleef gegarandeerd: de financieringsgraad is op sectorniveau ruim voldoende.

Naast de cijfers maakte PensioPlus op 12 mei 2022 wereldkundig dat een nieuwe voorzitter, mevrouw Brigitte Bocqué, benoemd werd.

6.5. Vormingen

6.5.1. Belgian Pension Academy® (open vorming)

Traditiegetrouw organiseert PensioPlus een multidisciplinaire opleiding over de 2e pijlerpensioenen en de werking van een IBP: de Belgian Pension Academy® of BPA®.

De inhoud van het programma is relevant en opgebouwd rond zeven modules, van elk een volledige lesdag.

1. Het sociaal-juridisch kader: het Belgisch pensioenstelsel, de sociaal-juridische aspecten, communicatie en transparantie;
2. Het prudentiële kader: structuur en werking van een OFP, deugdelijk bestuur, kwalitatieve aspecten van het risicobeheer;
3. Het fiscaal kader en de rapportering: het fiscaal kader, boekhouding en gelieerde rapporteringen, DB2P-aangifte en ruimer kader;

4. Het beheer van de pensioenverplichtingen: financiële wiskunde, actuariële aspecten, financieringsmethodes;
5. Het investeringsbeleid: inleiding tot financiële markten en producten, delegatie van het beleggingsbeleid, regelgevend kader en investeringscyclus;
6. Riskmanagement (1): algemene principes en risico's binnen pensioenfondsen, actuarieel risico, beleggingsrisico;
7. Riskmanagement (2): ALM (Asset Liability Management), ORA, het Europese verhaal (stresstesten, enz.).

De Franstalige editie ging door op 1/9, 15/9, 29/9, 13/10, 8/11, 22/11 en 8/12/2022 en werd gevolgd door 34 deelnemers.

De Nederlandstalige editie van het programma ging door op 17/11, 1/12, 13/12/2022, 10/1, 24/1, 7/2 en 21/2/2023 en werd gevolgd door 44 deelnemers.

6.5.2. Vormingen “op maat” voor bestuurders van IBP’s (gesloten vormingen)

Al verschillende jaren biedt PensioPlus een programma aan dat zich specifiek richt op IBP’s. Dit programma “op maat” wordt uitgewerkt op basis van de specifieke noden van de IBP.

De inhoud van de sessie is aangepast aan de eigen situatie van de IBP en haar pensioenplannen.

Deze vorming gaat door in de lokalen van de IBP zelf en kan gevolgd worden door alle personen van de IBP of van partnerondernemingen die actief betrokken zijn bij de activiteiten van de IBP.

6.6. Lunchcauserieën

Een toetredend lid krijgt de mogelijkheid om in samenwerking met PensioPlus een lunchcauserie te organiseren waarin hij een

thema uit de actualiteit toelicht dat zijn expertise illustreert. Deelname aan de lunchcauserieën is gratis.

In 2022 werden volgende lunchcauserieën georganiseerd:

28
JAN

ENERGY & DIGITAL TRANSITIONS IN THE EUROPE: RATIONALE, ADDRESSABLE MARKET AND OPPORTUNITIES FOR INFRASTRUCTURE DEBT INVESTORS

Sponsor:

Schelcher Prince Gestion

Inhoud:

Energietransitie en digitale transitie zijn belangrijke prioriteiten van de EU om economisch herstel en een Green New Deal in Europa te bevorderen. Dit zal ten goede komen aan activa en bedrijven uit de infrastructuursector, die actief zijn in elektrische voertuigen, hernieuwbare energie, datacenters, connectiviteit, enz. Deze sectoren profiteren doorgaans van de beschermende kenmerken van infrastructuur: voorspelbare inkomsten, lage correlatie met economische cycli, lager wanbetalingspercentage en hoger invorderingspercentage dan particuliere bedrijfsschulden. Bovendien zullen Energietransitie en digitale transitie een Impact Investment-strategie ondersteunen via de specifieke artikel 9-rapportage en naleving van de EU-taxonomie.

18
FEB

THE ROLE OF PRIVATE CAPITAL IMPROVING THE SUSTAINABILITY OF INFRASTRUCTURE COMPANIES

Sponsor:

Lazard Fund Managers

Inhoud:

Institutionele langetermijnbeleggers kunnen aantrekkelijke beleggingsrendementen behalen, naast betere milieu- en sociale resultaten voor gemeenschappen en stakeholders, door actief eigendom van privéondernemingen door ervaren beleggingsbeheerders.

Privé-investeringen in infrastructuur laten voorspelbare rendementen toe, in de vorm van contant rendement en kapitaalgroei, die historisch gezien niet gerelateerd zijn aan andere activaklassen.

Duurzaamheid gaat niet langer ten koste van rendement. Integendeel zelfs, gelooft Lazard: de ESG-factoren verbeteren verhoogt het rendement en/of maakt het minder risicovol.

Er zijn aanzienlijke investeringsmogelijkheden met aantrekkelijke verwachte rendementen in kleine tot middelgrote bedrijven in Europa.

17
JUN

INDEXING FOR BELGIAN PENSION FUNDS: WHICH CHOICES TO MAKE?

Sponsor:

BlackRock

Inhoud:

Waarom groeit indexbeleggen zo snel? De wereldwijde instromen in Exchange Traded Products hebben in 2021 nieuwe hoogten bereikt, met een instroom van 1,3 biljoen USD (bron: BlackRock). Zijn deze instrumenten aangepast aan de behoeften van institutionele beleggers en meer in het bijzonder aan die van pensioenfondsen? Kan het streven naar alfa samenleven met een gedeeltelijke indexering van de portefeuille? Tijdens deze lunchcauserie probeerde men vragen te beantwoorden met concrete voorbeelden en een casestudy van de Belgische markt.

15
SEP

PRIVATE DEBT IN EEN INFLATOIRE OMGEVING

Sponsor:

Natixis Investment Managers

Inhoud:

Volgende topics werden besproken:

- Wat zijn de kenmerken van Private Debt?
- Afbakening van de markt.
- ESG-ontwikkelingen in de markt en bij MV Credit.
- MV Senior III – een casestudy

6.7. Infosessies en seminarie

In 2022 werden de volgende infosessies en seminars georganiseerd:

6.7.1. Infosessies

6.7.2. Seminars

17
FEB

PENSIOPLUS TOOLS

Inhoud:

Naar aanleiding van de omzetting van de IORP II-richtlijn in de Belgische regelgeving ontwikkelde PensioPlus samen met haar leden tools om IBP's te helpen een proportionele invulling te geven aan de verschillende governancevereisten waaronder het up-to-date houden van de sleuteldocumenten, de fit&proper-vereisten en het risicobeheer.

PensioPlus informeerde over volgende tools:

- de Fit-O-Meter om te bepalen of een Raad van Bestuur als college over de nodige kennisvereisten beschikt rekening houdend met de omvang, aard, schaal en complexiteit van haar werkzaamheden;
- de proportionaliteitsmatrix om deze complexiteit objectief in kaart te brengen aan de hand van een aantal criteria.

Beide tools samen geven aan of en welk actieplan een IBP moet opstellen om aan de wettelijke deskundigheidsvereisten te voldoen.

PensioPlus bracht in deze context ook de Belgian Pension Academy® ter sprake.

6
JULI

DE NIEUWE INFORMATIE- EN TRANSPARANTIEVERPLICHTINGEN CONFORM DE WAP EN ANDERE

Inhoud:

Met de medewerking van het Kabinet van de minister van Pensioenen en Sigedis werd een toelichting bij de nieuwe informatie- en transparantieplichtingen gegeven.

Ook de impact op het pensioenoverzicht en verdere stappen werden in kaart gebracht.

20
SEPT

RECENTE ONTWIKKELINGEN IN DUURZAAM INVESTEREN

Inhoud:

Een van de pijlers van de “Green Deal” van de Europese commissie is duurzaam investeren en daarvoor wordt ook gekeken naar institutionele beheerders waaronder pensioenfondsen.

PensioPlus organiseerde een infosessie om een stand van zaken te geven rond de verschillende initiatieven. In de context van SFDR kwamen ervaringen met de implementatie van de RTS (Regulatory Technical Standards) aan bod. Ook de initiatieven van de Belgische overheid in het kader van het uitfasen van investering in fossiele brandstoffen werden toegelicht.

15
NOV

SUSTAINABLE FINANCE: RECENT INITIATIVES CLARIFIED BY THE EUROPEAN COMMISSION

Inhoud:

De Europese Commissie lichtte de recente initiatieven rond Sustainable Finance toe.

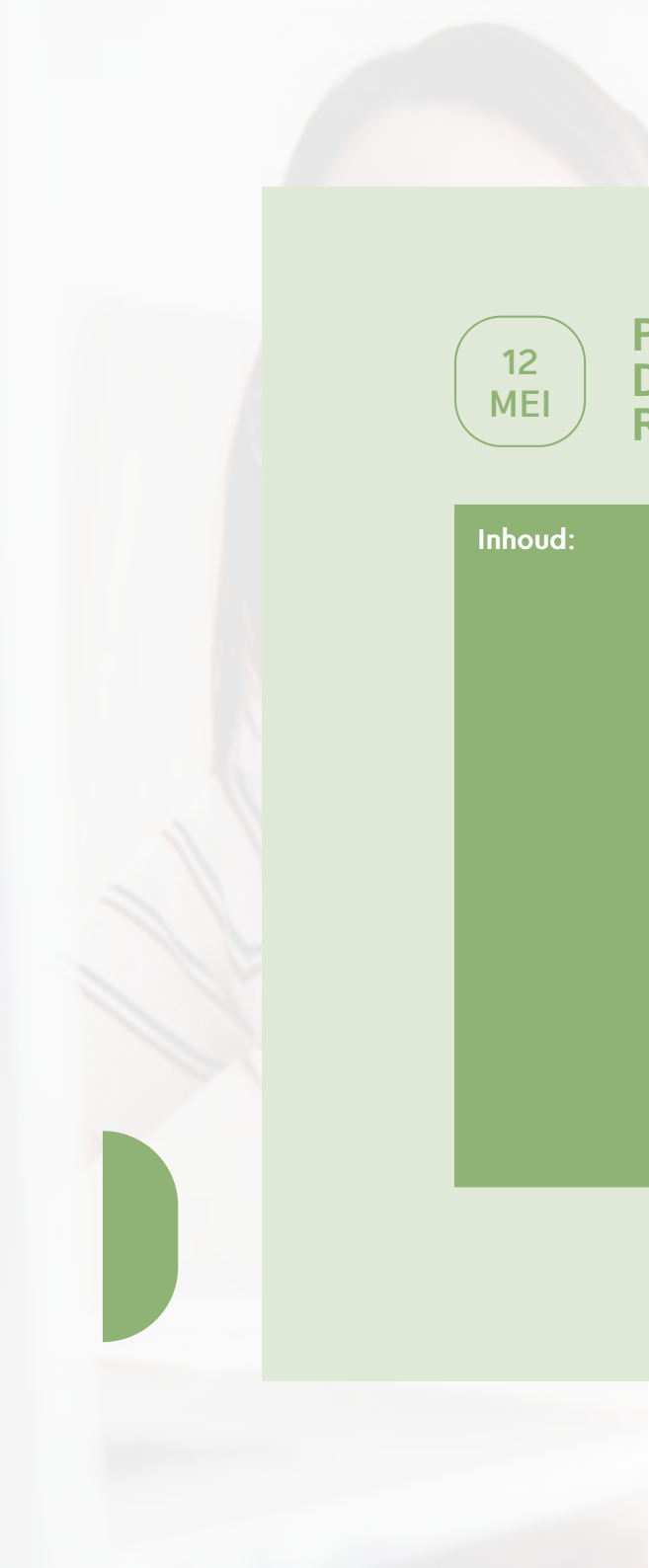
24
NOV

WETSONTWERP VERSTERKING TRANSPARANTIE 2^e PIJLER

Inhoud:

Naar aanleiding van het wetsontwerp transparantie 2e pijler werden een aantal topics toegelicht:

- nieuwe verplichtingen rond gepersonaliseerde pensioencommunicatie;
- nieuwe verplichtingen algemene pensioencommunicatie;
- nieuwigheden uitbetalingsprocedure en administratieve vereenvoudigingen.

12
MEI

PENSIOENVORMING VIA KAPITALISATIESYSTEMEN: DE IMPACT VAN DE HOGE INFLATIE IN COMBINATIE MET HET “LOW FOR LONG” RENTEKLIMAAT EN VAN DE RECENTE GEOPOLITIEKE GEBEURTENISSEN

Inhoud:

De geopolitieke gebeurtenissen rond de oorlog in Oekraïne volgden elkaar in snel tempo op. Deze wijzigingen introduceerden tal van uitdagingen voor de pensioensector.

Samen met Degroef Petercam Asset Management werd ingegaan op een aantal vragen:

- Hoe reageren pensioenfondsen als langetermijninvesteerders hierop?
- Zal de ECB haar monetair beleid bijstellen?
- Is de hoge inflatie al dan niet een tijdelijk fenomeen?
- Heeft het aanleggen van pensioenvoorzieningen nog wel zin?

6.8. Werkgroepen

De werkgroepen bereiden het lobbywerk van PensioPlus voor. Deze groepen worden opgericht in functie van de actualiteit of van dringende ontwikkelingen rond een specifiek onderwerp.

De planning en organisatie van de bijeenkomsten van de werkgroepen en de besprekingen door de deelnemers worden ook bepaald door de actualiteit, de gesprekken met de beleidsmakers en de uitwisselingen met de FSMA.

Als federatie betreft PensioPlus uiteraard alle leden bij haar lobbyactiviteiten. Zo kunnen, afhankelijk van het gespreksthema en de besprekingen van de werkgroepen, zowel de effectieve als de toegetrokken leden deelnemen.

In 2022 waren volgende werkgroepen actief:

DB2P

De technische werkgroep van Sigedis houdt zich bezig met de aangifte-instructies, de richtsnoeren en de technische en controlespecificaties.

De DB2P-werkgroep van PensioPlus volgt deze Sigediswerkgroep en was in 2022 erg actief.

De werkgroep richtte zich vooral op de aangifte van betalingen in de 2e pensioenpijler. Vanaf 2023 kan die aangifte niet meer doorgegeven worden aan het Pensioenkadaster, maar moet dat via Sigedis lopen.

De werkgroep is daarom regelmatig bijeengekomen om de leden te informeren en mogelijke problemen te verzamelen en aan Sigedis te melden. De belangrijkste onderwerpen die aan bod kwamen in 2022 zijn:

- de aanpassing van het relatierepertorium dat de band tussen het individu en de pensioeninstelling of de dienstverlener bevat;
- het uitwerken van de Push Payment data, gegevens verzonden door Sigedis;
- de ontwikkeling van de online aangifte;
- de actualisering van anomalieën;
- de update van de simulatieomgeving;
- XSD-schema's;

- het register van contactgegevens;
- de volgorde van de aangiftes;
- de Start Stop ZIV inclusief de mededeling van de eventuele aftrek van de RIZIV-bijdrage.

In dit kader heeft PensioPlus ook uitwisseling gefaciliteerd tussen verschillende sectordeskundigen in deze DB2P-werkgroep, met name over de analyse van allerlei casussen voor de aangifte van betalingen. Getuigenissen van leden lieten toe de ervaringen met de implementatie van de nieuwe aangifte uit te wisselen.

Maar ook andere punten werden besproken, zoals het onderhoud van Preload om gegevens te verzamelen in een beveiligde omgeving, de VAPZ-calculator, de update van de documentatie op de website van Sigedis PensioPro, de Pull Affiliate Data, dat is het zoeken naar informatie zoals de begunstigden bij overlijden, de Sigedisrapporten voor pensioeninstellingen, de Wijninckxbijdrage.

Op het einde van het jaar werd de technische analyse van de impact van de Transparantiewet op de aangiften uitgevoerd. Deze omvangrijke uitdaging zal de DB2P-werkgroep bezighouden in 2023.

SUSTAINABLE FINANCE

De werkgroep sustainable finance werd een aantal jaren geleden in het leven geroepen om ervaringen te delen over hoe pensioenfondsen een invulling kunnen geven aan duurzaam investeren. In het verleden werd door de werkgroep al een roadmap hiervoor ontwikkeld.

Onder het voorzitterschap van Jan Longeval kwam de werkgroep in 2022 drie maal samen. De werkgroep heeft onder meer een antwoord voorbereid op de enquête “Survey on policy options for a Belgian Strategy for Sustainable Finance”. Omdat de Belgische overheid aan het overwegen was om 2de en 3de pijlerpensioenplannen niet langer toe te laten te investeren in fossiele brandstoffen, werd tijdens een andere werkgroepvergadering een aanvang genomen met het bekijken van mogelijke alternatieve denkpistes.

Er werd ook bestudeerd wat in Nederland werd ontwikkeld in het kader van het “Convenant Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen Pensioenfondsen”.

TRANSPARANTIE

Vorig jaar hield de werkgroep zich bezig met de kosten en lasten van de IBP's.

Na de lancering van de FSMA-enquête heeft PensioPlus de FSMA in deze werkgroep uitgenodigd om het kader en de technische aspecten van de enquête toe te lichten.

Daarnaast nam PensioPlus de belangrijkste punten door uit het EIOPA-advies over reporting over kosten en lasten en risicobeheer.

In 2022 heeft de werkgroep vooral gewerkt rond het wetsontwerp (zie hoger) dat intussen in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd is en dat de transparantie van de 2e pensioenpijler versterkt en de doorslaggevende rol die Sigedis daarin krijgt.

Gedurende het hele jaar verzamelde de werkgroep Transparantie alle bezorgdheden en feedback van de leden over de twee werkgroepen die rond transparantie aan de slag waren. Een eerste was de werkgroep Communicatie, geleid door Sigedis, die zich voornamelijk bezighoudt met de vertaling van de wet in het pensioenoverzicht.

Een tweede was de werkgroep die onder leiding van de FSMA de methodologie en de parameters onderzoekt die moeten worden toegepast om tot de verschillende bedragen in het overzicht te komen.

PensioPlus vertegenwoordigde het standpunt van de sector in deze twee werkgroepen. Eind 2022 waren deze twee werkgroepen nog steeds aan de slag en de werkgroep Transparantie van PensioPlus zal dit begin 2023 verder opvolgen.

Consultatieve werkgroepen:

SECTOREN

PensioPlus organiseert al sinds enkele jaren voor de sectorale inrichters en sectorale pensioenfondsen de Consultatieve Werkgroep Sectoren. Zoals de naam al doet vermoeden, richt deze werkgroep zich specifiek naar de sectoren. Het is de bedoeling om tijdens elke vergadering naast de meer actuele thema's ook een afgelijnd thema meer in detail te bespreken.

In 2022 kwamen onder meer volgende onderwerpen aan bod:

- Harmonisatie - Rapport nr. 127 NAR;
- Het pensioendebat;
- Nieuwe procedure inhouding ZIV en SOL;
- Wetsvoorstel tot wijziging van verscheidene bepalingen ter versterking van de transparantie in het kader van de 2e pensioenpijler: stand van zaken werkzaamheden verschillende werkgroepen;
- Communicatie kleine pensioenrechten;
- Wet 30 oktober 2022 houdende tijdelijke ondersteunings- maatregelen ten gevolge van de energiecrisis;
- Informatiecampagne jongeren PensioPlus en Assuralia;
- Informatiebrochure en bevraging sectoren

PUBLIEKE SECTOR

De werkgroep publieke sector wil de IBP promoten als geschikt vehikel voor (aanvullende) pensioenopbouw binnen de openbare sector, met inbegrip van de verdere uitbouw van de 2e pijler voor contractuelen in overheidsdienst, en wil informatie verstrekken aan de diverse stakeholders als expert ter zake.

Eén van de belangrijkste dossiers in 2022 betrof de 2e pensioenpijler voor het contractuele personeel van de provinciale en plaatselijke besturen. In juni 2021 hadden de verzekeringsmaatschappijen Belfius Insurance en Ethias namelijk gezamenlijk besloten het contract voor het beheer van de 2e pensioenpijler voor het contractuele personeel van de provinciale en plaatselijke besturen op te zeggen, waardoor er voor de personeelsleden in kwestie naar een nieuwe oplossing diende te worden gezocht. Langs Vlaamse kant kwam deze oplossing er via de OFP Prolocus, terwijl voor de Brusselse en Waalse

gemeenten de keuze viel op Ethias OFP. De lokale besturen zullen met andere woorden voortaan een beroep doen op een pensioenfonds voor het beheer van de aanvullende pensioenen van hun contractuele personeelsleden. Ter ondersteuning van dit proces heeft de werkgroep een specifieke brochure gepubliceerd getiteld: "[Pensioenfonds, een gunstige en haalbare kaart voor het beheer van uw pensioenplannen](#)".

Verder behandelde de werkgroep in 2022 o.m. volgende onderwerpen: beheer (o.m. databeheer, KSZ-stromen, basisprocessen, enz.) en governance van OFP's, de pensioenhervorming en de concrete voorstellen met betrekking tot aanvullende pensioenen, de problematiek van de "kleine rechten", het gesolidariseerd pensioenfonds, transparantie, de 2e pensioenpijler voor personeelsleden van het federaal openbaar ambt, herstelplannen en de beleidsnota pensioenen.

DATA & DIGITAL

Omwille van de continue digitale ontwikkelingen en evoluties, werd de scope van de werkgroep GDPR uitgebreid. In plaats van enkel te focussen op bescherming van persoonlijke gegevens werd de werkgroep hernoemd tot “data & digital” teneinde ook andere, ruimere topics te kunnen behandelen. In 2022 werden bijvoorbeeld volgende dossiers aangesneden in de werkgroep: DORA (digital operational resilience act), cybersecurity, minimale veiligheidsnormen, klokkenluiders, enz.

EIOPA ST2022

In 2022 heeft EIOPA aan de nationale toezichthouders gevraagd een deel van de sector te onderwerpen aan een stresstest. De deelnemende pensioenfondsen werden onderworpen aan een stressscenario dat uitging van een plotselinge, onordelijke overgang van het klimaatbeleid naar een groene economie. Dit resulteerde in een sterke stijging van de koolstofprijzen. Deze abrupte stijging van de koolstofprijs veroorzaakte overgangsrisico's voor de gehele economie.

In deze werkgroep werd de technische uitwerking van deze stresstest besproken met de deelnemende pensioenfondsen en/of hun dienstverleners.

FINANCIËLE ENQUÊTE

PensioPlus voert elk jaar drie financiële enquêtes uit over de prestaties van de IBP's. Het zijn twee voorlopige enquêtes en een afsluitende, meer diepgaande enquête.

PensioPlus wil ervoor zorgen dat deze enquêtes voldoen aan de verwachtingen van de leden en richtte daarom deze werkgroep op, om gewenste aanpassingen te onderzoeken.

Het betrof voornamelijk de toewijzing van de financiële activa die wordt gebruikt om de volatiliteit van een portefeuille te bepalen. De aanbevelingen van de leden hebben geleid tot een nieuwe versie van de financiële enquête.

STEERING COMMITTEE PEPF

In 2022 is het steering committee PEPF, een werkgroep die zich specifiek richt op pan-Europese pensioenfondsen, een keer bijeengekomen. Op de agenda stonden de nieuwe pensioenregeling in Nederland en de mogelijke gevolgen voor pensioenfondsen die Nederlandse pensioenregelingen vanuit hun Belgische pensioenfonds beheren.

OMZETTING KAPITAAL RENTE

Wanneer aanvullende pensioenprestaties uitgedrukt zijn in kapitaal, hebben aangeslotenen of hun rechthebbenden onder bepaalde voorwaarden het recht om een omvorming in rente te vragen. Bij zulke aanvragen opteerden de meeste pensioenfondsen om de rente te externaliseren naar een zogenaamde “KB69-kas” (of een pensioeninstelling die dezelfde principes hanteert). In de praktijk blijkt thans dat er steeds minder zulke kassen op de markt zijn, alsook dat de overblijvende KB69-kassen steeds minder geneigd zijn om nieuwe rentecontracten te aanvaarden.

De (ad-hoc)werkgroep heeft in dit licht onderzocht op welke manier een pensioenfonds zijn renteverplichtingen intern kan beheren. De activiteiten van deze werkgroep worden in 2023 verdergezet.

6.9. Brochure pensioenfondsen

Aanvullende pensioenen zijn een essentieel onderdeel van de pensioenoplossing: de 2e pijler heeft zijn plaats in het Belgisch pensioenbestel en is noodzakelijk om te zorgen voor een adequaat pensioen voor iedereen. Het wettelijk pensioen staat vandaag onder druk. Demografisch evolueren we naar een situatie waarin steeds minder actieven bijdragen voor de gepensioneerden en omwille van de vergrijzing zal de toekomstige pensioenfactuur nog verder toenemen. De tandem van repartitie in de 1e pijler enerzijds en kapitalisatie in de 2e pijler anderzijds, is dan ook een noodzaak opdat elke toekomstige gepensioneerde van een onbezorgde oude dag kan genieten.

Er bestaat vandaag een reële nood om de aanvullende pensioenen verder uit te bouwen en pensioenfondsen vormen het vehikel bij uitstek om dit verder te bewerkstelligen. Meer

dan 2 miljoen mensen zijn vandaag in het kader van de 2e pijler aangesloten bij een IBP. Pensioenfondsen vervullen met andere woorden een cruciale taak in het voorzien van een toereikend en adequaat pensioen voor de aangeslotenen en pensioengerechtigden.

Om inrichters en aangeslotenen meer vertrouwd te maken met de werking van een pensioenfonds heeft PensioPlus in 2022 een brochure opgesteld, getiteld: "[Pensioenfondsen, een gunstige en haalbare kaart voor het beheer van uw pensioenplannen](#)". Deze brochure was in de eerste plaats gericht op de overheidssector en trachtte de wijze waarop pensioenfondsen worden ingericht en hun functioneren op een omstandige en tegelijk toegankelijke manier voor te stellen. De brochure is evenwel ook nuttig voor de private sector.

Memorandum

7. Memorandum

Het streefdoel van het (globale) Belgische pensioensysteem moet erin (blijven) bestaan om ervoor te zorgen dat elke toekomstige gepensioneerde van een onbezorgde oude dag kan genieten. De financiële houdbaarheid van dit streefdoel gaat echter gepaard met belangrijke uitdagingen en risico's.

PensioPlus gaat daarom voluit voor een “en-en verhaal” waarbij er gelijktijdig en complementair wordt ingezet op een solide wettelijk pensioen aangevuld met een brede en diepe 2e pijler.

Er is een absolute noodzaak om verder in te zetten op de uitbouw van de aanvullende pensioenen van de 2e pijler als onontbeerlijk onderdeel van de oplossing van de pensioenproblematiek.

Pensioenfondsen zijn met hun not-for-profit karakter en paritaire betrokkenheid het vehikel bij uitstek om de 2e pijler verder uit te bouwen.

PensioPlus wil als spreekbuis van de Belgische pensioenfondsen zijn verantwoordelijkheid opnemen en constructief meedenken in het pensioendebat. In dit kader wil PensioPlus op een actieve

en permanente wijze het belang van het aanvullend pensioen benadrukken, teneinde voor iedereen te komen tot een beter en meer adequaat pensioen, en dit onder het motto ‘Samen sterker voor betere pensioenen’.

PensioPlus vraagt daarom actie op een aantal vlakken en heeft met deze doelstelling voor ogen, een Memorandum opgesteld met een aantal concrete voorstellen, vragen en voornemens voor de politiek met het oog op de verkiezingen van 2024.

In dit memorandum wordt er gefocust op 3 belangrijke assen, namelijk:

- 1 HET VERBREDEN EN VERDIEPEN VAN DE 2E PIJLER**
- 2 HET VERHOGEN VAN HET VERTROUWEN VAN DE BEVOLKING IN HET PENSIOENSTELSEL**
- 3 HET VERSTERKEN VAN HET PENSIOENSTELSEL**

Onze 7 concrete voorstellen aan de nieuwe federale regering zijn de volgende:

Wil u hier meer over weten, dan nodigen wij u uit om ons Memorandum verder in detail door te nemen.

Aarzel niet om met ons contact op te nemen indien u vragen zou hebben of meer gedetailleerde informatie wenst over een van de voormelde punten.

VERBREDEN EN VERDIEPEN

1 Maak werk van een voldoende adequaat aanvullend pensioen voor iedereen

- Er is nood aan een langetermijnvisie en een groeipad naar een veralgemeende minimumbijdrage van 3% van het brutoloon.
- De verdeling van de financieringskost tussen werkgevers en werknemers moet bekeken worden
- Er kan nagedacht worden over automatische aansluiting met respect voor het Belgische sociaal overlegmodel

VERTROUWEN VERHOGEN

2 Zorg voor rechtszekerheid en (para)fiscale stabiliteit

- Voor een verdere uitbouw van het aanvullend pensioen is rechtszekerheid en vertrouwen essentieel
- Er moet gezorgd worden voor (para) fiscale stabiliteit en het behoud van de keuze tussen kapitaal en rente
- Bij een actualisering van de fiscale spelregels moet er blijven uitgaan worden van de mogelijkheid om een vervangingsratio op te bouwen van 80%.

3 Wees transparant

- De versterkte rol voor Sigedis en mypension.be en de ingeslagen digitale weg zijn een goede zaak
- De burger heeft nood aan een globaal pensioenoverzicht
- De financiële geletterdheid rond aanvullende pensioenen moet omhoog

4 Vereenvoudig en verduidelijk waar mogelijk

- Efficiënte oplossingen zijn nodig rond het administratieve beheer van aanvullende pensioenen
- Er moet een uniforme regeling komen bij echtscheiding voor de verdeling van de pensioenrechten die tijdens het huwelijk zijn opgebouwd
- Onder meer op het vlak van de diverse fiscale formaliteiten in het kader van de 2e Pijler en rond de werking van multi-inrichter pensioenstelsels zijn vereenvoudigingen mogelijk

VERSTERKEN

5 Versterk de sociale rol binnen een werkbaar prudentieel kader

- Om het prudentieel kader werkbaar te houden voor de (kleinere) Belgische pensioenfondsen, moeten de regelgever en de toezichthouder het proportionaliteitsbeginsel steeds voor ogen houden
- PensioPlus vraagt medewerking van de overheid in de modernisering van het kader voor de rentecontracten

6 Faciliteer duurzaam investeren

- Pensioeninstellingen kunnen als langetermijnbeleggers een significante rol spelen in duurzame investeringen
- De Belgische overheid moet een duidelijke implementatie van de Europese regelgeving faciliteren, net als een alignering met Europese initiatieven

7 Werk meer samen op Europees niveau

- Er moet meer samenwerking komen tussen België en de Europese Commissie rond aanvullende pensioenen
- Het prudentieel kader moet werkbaar blijven en de overregulering moet stoppen
- Er moet gekeken worden naar obstakels met betrekking tot internationale fiscaliteit
- PensioPlus vraagt tenslotte de creatie van een uniek aanspreekpunt voor de promotie en ondersteuning van pan-Europese pensioenfondsen

PensioPlus vzw/asbl | www.pensioplus.be
Bd A. Reyerslaan 80 | 1030 Brussels | Belgium